

U.Ve VelAmbUr Srl varadavishNu kavi's
Srl kOmaLaa daNDakam

Tamil Meanings & Commentaries by
U.Ve. PudukkOTTai Srl A. SrlnivAsa rAGhavAccAriAr swAmy
English Translation by
Smt. Jayashree Muralidharan

Sincere Thanks To:

- 1.'SrI nrsimha seva rasikan' Oppiliappan Koil SrI VaradAccAri SaThakopan swAmi,
the Editor-In-Chief of SrI HayagrIvan series of eBooks for kindly hosting this title
in his website
- 2.SrI SrIdharan swami of Chennai who sent the scanned pages of the original book
- 3.SrIHayagrIva likhita kaimkarya goshTi (<http://www.srihayagrivan.org>) for
assembling the book for web release.

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீ ஸுதர்ஸநவேதவித்யா பாடசாலா மாலா --முதல் மலர்

வேலாம்பூர்
ஸ்ரீ வரதவிஷ்ணுகவி
இயற்றிய

ஸ்ரீகோமனா தண்டகம்

புதுக்கோட்டை
ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவன்
எழுதிய தமிழ் உரையுடன்

இருகரை நாராயண அய்யங்கார் குமாரன்

ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவனால்

பிரசுரிக்கப்பட்டது

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீஸுந்தர்ஸுவேதவித்யா பாடசாலா மாலா—முதல் மலர்.

வேலாம்பூர்

ஸ்ரீ வரதவிஷ்ணுகவி

இயற்றிய

ஸ்ரீகோமளாதண்டகம்

புதுக்கோட்டை

ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவன்

எழுதிய தமிழ் உரையுடன்

இருகரை நாராயண அய்யங்கார் குமாரன்

ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவனால்

பிரசுரிக்கப்பட்டது,

தாரண வைகாசி உத்திராடம்.

விலை 0-8-0

श्रीः
॥ श्रीकोमलवल्लीसमेतापर्यासाभृतपरब्रह्मणे नमः ॥

ஸ்ரீகோமளவல்லித்தாயார்- ஸ்ரீஆராவமுதாழ்வாள்
திருக்குடந்தை.

From left to right: U.Ve pudukkOTTai Sri ASR swami, HH SriImad tirukkuDantai
ANDavan swami and Sri T.S.Rajam SwAmi of TVS

U.Ve pudukkOTTai SrI ASR swami and his dharma patni

ப தி ப் பு ரை.

ஸ்ரீ கோமளாதண்டகம் என்ற இந்த அழகிய சிறு கிரந்தம் சென்ற நூற்றாண்டின் இறுதியில் தஞ்சை ஜில்லாவில் வழத்தூர் என்ற கிராமத்தில் எழுந்தருளியிருந்த லோம்பூர் வரதவிஷ்ணுவார்யர் என்ற ஒரு கவி சிரேஷ்டரால் இயற்றப்பட்டது. இவருடைய நானமும் கவன சக்தியும் அந்நாளிலேயே மிகவும் போற்றப்பட்டது. வித்வத்பரிஷத்துக்களில் கௌரவமும் ராஜஸ்தஸஸுகளில் ஸம்மானமும் மஹாமஹோபாத்யாய முதலான பிருதங்களும் அளிக்கப்பட்டன.

இவர இயற்றிய கிரந்தங்கள் பலவாயினும் வெகு சிலவே அச்சிடப்பட்டுள்ளன. பாரதகட்கா, ராமாயணகட்கா, ந்நவலிம்ஹதண்டகம், ஸ்ரீராமதண்டகம், வலீதாதண்டகம், ஹநுமத்தண்டகம், கோமளாதண்டகம், ராமார்யா, அம்நதத்வனி முதலானவை பக்திரஸம் நிரம்பியவை. 'குசஸ்தகம்' போன்றவை ச்ருங்காரரஸம் கொண்டவை.

இந்த கோமளாதண்டகம் செய்யப்பட்ட காரணத்தைப்பற்றி கவியின் வம்சஸ்தர்களுினிடையே வழங்கிவரும் கதை பின்வருமாறு—

பல வருஷங்களுக்கு முன்பு இந்த ஸ்ரீ வரதவிஷ்ணுகள் என்கிற ஸ்வாமி அமுதனை ஸேவிக்க எழுந்தருளினார். அப்போது ஸ்ரீ கோமளவல்லித்தாயார் ஸந்நிதியில் மனமுருகி நின்ற ஸ்வாமியின் திருவுள்ளத்தில் பிராட்டியின் குணங்கள் அநுஸந்தானத்திற்கு வந்து தோன்றின. அதே ஸமயத்தில் “நம்மைப்பற்றி ஒரு ஸ்தோத்ரம் செய்யும்” என்று அர்ச்சகமுகேந ஸ்ரீ கோமளவல்லி நாயச்சியாரின் நியமனம் உண்டாயிற்று. ஸ்வாமிக்கும் அங்கே இருந்தவர்களுக்கும் ஒருமிக்க ஆச்சர்யமாயிருந்தது.

ஸ்வாமியும் “ஸகல்புவநமாதா.....” என்று ஆரம்பித்து உடனே நியமனப்படி கர்ணமதுரமாயும் அர்த்தகர்ப்பமாயுமுள்ள இந்த ‘கோமளா தண்டகம்’ என்ற ஸ்தோத்ரத்தைச் செய்துமுடித்தார். கூடியிருந்த பக்தர்களான வித்வான்கள் ஸ்வாமியின் பக்தியையும் கவிதாஸாமர்த்யத்தையும் புகழ்ந்தனர்.

இந்த கோமளாதண்டகம் ஒருமறை கிரந்த எழுத்தில் அச்சிடப்பட்டிருக்கிறது. இப்போது எனது நண்பர் இருகரை ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவாசர்யாரின் நியமனப்படி இதற்கு ஒரு பதவுரை பொழிப்புரை எழுத முன்வந்தேன். சிறுவர்களும் புரிந்துகொள்ளும்படியாக இயன்றவரை எளிய நடையிலேயே எழுதியிருக்கிறேன்.

காகித நெருக்கடியுள்ள இந்த ஸமயத்திலும் பக்தியுள்ள சிறுவர் சிறுமிகளுக்கு இந்த கிரந்தத்தை இனாமாகப் பரிசளிப்பதற்காக அச்சிடுவீத்த ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவாசர்யாரியாருடைய ஒளதார்ப்பும் ஆஸ்திக்யமும் சிரத்தையம் மிகவும் போற்றத்தக்கது. இம்மாதிரியான இன்னும் பல ஸ்தோத்ரங்களை தமிழர்த்தம் முதலியவற்றுடன்தொடர்ந்து பிரசுரிக்க எண்ணியிருப்பதால் எல்லோரும் இதை வாங்கியும் மற்றும் ஸகலவித ஸஹாயத்தையும் செய்யவேண்டும் என்று பிரார்த்திக்கிறோம்.

ஸ்ரீ ஸுதர்சனலேதவித்யா பாடசாலையின் இந்த முதல் மலரால் பூஜிக்கப்பட்ட ஸ்ரீ கோமளாம்பா இவருக்கும் இதைப் படிப்போர்களுக்கும் ஸர்வஸ்ரேயஸ்சையும் அளிப்பதோடு இந்த பாடசாலையும் இதில் ஓதும் மாணவ மாணவிகளும் ஸகல சேஷமங்களையும் அடைந்து அபிவிருத்தியடையும்படி கடாக்கித்தருள்வேண்டும் என்று பிரார்த்திக்கிறேன்.

புதுக்கோட்டை, }
9—6—1944. }

ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவன்

tirukkuDantai rAjagopuram

SrI SARngapANi PerumAl and SrI komaLavalli nAcciyAr - tirukkuDantai

श्रीः
श्रियै नमः

॥ श्रीकोमलादण्डकम् ॥

सकलभुवनमाता सागराधीशजाता
प्रणमदवनकामा भास्करक्षेत्रधामा ।
शकलितभयमूला शार्ङ्गधन्वानुकूला
प्रविमलमुखविम्बा पातु मां कोमलाम्बा ॥

ஸகல-புவந-மாதா ஸாகரா-தீஸ-ஜாதா
ப்ரணமத்-அவந-காமா பாஸ்கர-க்ஷேத்ர-தாமா ।
ஸகலித-பய-மூலா ஸார்ங்க-தந்வா-நு கூலா
ப்ரவிமல-முக-பிம்பா பாது மாம் கோமளாம்பா ॥

सकलभुवन-எல்லா உலகங்களுக் கும் மாதா-தாயானவளும் सागराधीश-ஸமுத்ரா ராஜனிடத் திலிருந்து जाता-அவதரித்தவளும், प्रणमद-(தன்னை) வணங்குபவர் களை अवन-காமா-ரக்ஷிக்கும் ஸங்கல் பத்தையுடையவளும், भास्कर क्षेत्र-பாஸ்கர க்ஷேத்ர மன்னும் திருக்குடந்தையை धामा-வாஸஸ்தரனமாக உடை யவளும்,	शकलित-சிதறவடிக்கப்பட்ட भयमूला-ஸகல பயங்களின் கார ணங்களையுடையவளும், शार्ङ्गधन्वा-ஸ்ரீசார்ங்கபாணி பக வானுக்கு (अ)नुकूला-அரியமானவளும், प्रविमल-மிகவும் பரிசுத்தமான मुखविम्बा-திருமுக மண்டலத் தையுடையவளுமான कोमलाम्बा-ஸ்ரீ கோமளாம்பா நாயச்சியார் मां-என்னை पातु-ரக்ஷிக்கட்டும்
---	---

ஸ்ரீகோமளவல்லி நாயச்சியாரின் பரத்வம் (மேன்மை)-
ஸௌலப்யம், ஆச்ரிதர்களை ரக்ஷித்தல், அவர்களின் விரோதி
களை நீக்குதல் முதலான குணங்களை அநுஸந்தித்துக்
கொண்டு அவளே அடியேனையும் காப்பாற்றவேண்டும்
என்று இந்த சுலோகத்தால் பிரார்த்திக்கிறார்.

பொழிப்புரை:- ஸ்ரீ கோமளவல்லி நாயச்சியார் ஸகல
லோகங்களுக்கும் மாதாவாக இருக்கிறாள். அவள் ஸமுத்ரா
ராஜனிடமிருந்து அவதரித்தவள்; தன்னை வணங்குபவர்
களை ரக்ஷிக்கும் ஸங்கல்பத்தையுடையவள். (அதன்பொ
ருட்டு) பாஸ்கர சேஷத்ரம் என்னும் திருக்குடந்தையில்
எழுந்தருளியிருக்கிறாள். நம்முடைய ஸகல பயகாரணங்
களையும் போக்கிக்கொண்டு ஸ்ரீ சாரங்கபாணி பகவானுக்
குப்.பிரியையாக இருக்கிறாள். மாசற்ற திருமுகமண்டலத்
தையுடையவளான ஸ்ரீ கோமளவல்லித் தாயார் அடியேனை
ரக்ஷிக்கட்டும்.

மேல் தண்டகங்களால், ஸ்ரீ கோமளம்பாவின் பரத்வ
ஸௌலப்யாதி குணங்களை அநுஸந்தித்துக்கொண்டு விரோ
திகள் நீங்கி இஷ்டங்கள் கைபுகுருப்பெரருட்டு ஆச்ரித
ரக்ஷணத்திற்காகத் திருக்குடந்தையில் கோவில்கொண்டெ
ழுந்தருளியிருக்கும் கோமளவல்லி நாயச்சியாரைச் சரணம்
புகுகிறார். அதில் முதலிரண்டு தண்டகங்களால் 'திருக்
குடந்தை' என்ற திவ்ய தேசத்தின் சிறப்பும் கோமளவல்லி
நாயச்சியாரின் மஹிமையும், பின்னிரண்டு தண்டகங்களால்
நாயச்சியாரின் திவ்யமங்கள் விக்ரஹமும் வர்ணிக்கப்படு
கின்றன.

முதலாவது தண்டகத்தால் 'சீரார் செந்நெல கவரி
வீசும செழுநீர்த் திருக்குடந்தை' 'சூழ்புனல் குடந்தை'
என்று ஆழ்வார்களை வாய்புலற்றப் பண்ணுவதும், நாயச்சி

யார் விரும்பி எழுந்தருளியிருப்பதுமான கிவ்ய தேசத்தை
ஆந்நாய்ச்சியாராகக் கொடுத்த மஹோபகாரத்திற்காக கிரு
தஜ்ஞஹத்யால் கொண்டாடுகிறார்.

भुवनतल ललामभूतां निमज्जद्वयथा तापहृत्-पूरजा-
ता- 'म्बुजान्तर- निपीतासव-स्त्रीसमेताल्लिङ्गार-जीताभिरामा- 'ति
शीताम्बु-सद्याद्रिजाता-तरङ्गोत्थ-वाता- 'ङ्कुराश्रान्त- धृता- 'विकूल
स्थ- चूतादि-पुष्पाभ्युदीता- 'तुलामो- जाता- 'तिरेक-प्रणीता- 'तनू
द्रेक- वाता- ' यनासक्त- शीतांशु- ' मुख्यास्य- लीलोद्भवत्सर्व-का
लोन्मिषत्-तुङ्ग-शैलोल्लसन्- निर्मला- ' लो-शुभ्रांशु- जालोत्कटआ
न्तिम् अश्रान्त-सद्द्रव्य विश्राणना- ' मक्त- विश्रान्तिभूमि- क्षमा-
पालव्यैः सदा पालितां व्वस्तपापां प्रमाद्यद्-गजाली-कनदण्ड-
पाली-मदास्वाद-केली-समुद्यद्वालीन्द्र-शोभि- प्रतीली-समुद्यन्-
निषद्या-लसत्पण्य-हृद्याम् उदाराम् अवधानमिज्ञां च विद्यावधू-
विभ्रमोद्यानवेदान्त-वेद्याश्रितां सन्ततेज्या-व्रतारब्ध-याज्या
न्त-वेला- ' हुताज्यादि-हव्यांशभोज्यादितेयाग्र्य-राज्यादृत-स्तोत्र
घोषा-हताशेष-दोषां कप्रचिन्-निर्निमेषाङ्गना-निर्विशेषा- ' कृति-
स्फूर्जद्-एणाक्षुपाश्लिष्ट-वीणारदोज्जीवितैणाङ्कचूडाक्षिकोणाग्नि-
सात्पञ्चबाणां पुरीं कुम्भकोणाह्वयां भूषयन्ती, सुरान् तोषयन्ती,
नतान् पोषयन्ती, भयं शोषयन्ती, मराली-गरुड्-वात-वेगावमग्ना-
' वज्रग-मोत्पतत्पुष्पलिट्-सूचित-स्वाम्बु-मज्जत्-जनांहो-विमुक्तेः सु-
वर्णाभ्युजिन्यास्तटान्ते नमस्यार्थम् अम्यागतैः विस्मयान्-निश्च-
लाङ्गैरिवा- ' लङ्कृते पुत्रिकारूपदेवैर्विमाने-ऽसमाने स्थिता कोम-
लाम्बा! त्वम् अस्मान् अवेः॥१॥

புவநதஸ-லலாம-பூதாம் நிமஜ்ஜத்-வ்யதா=தாப-
 ஹ்ருத்-பூர-ஜாதா=ம்புஜாந்தர்-நிபிதாஸவ--ஸ்த்ரீ--ஸ-
 மேதா-(அ)வி-ஜங்கார-கீதா-பிராமாதி-ஸ்தாபபு-ஸஹ்
 யாத்ரி-ஜாதா-தாங்கோத்த-வாதா-'ஹ்ருராஸ்தாந்த-தூ
 தா'கிகு-ல-ஸ்த-சூதாதி-புஷ்பா-'ப்யுதீதா'துலாமோத
 -ஜாதா-'கிரேக-ப்ரணீதா-'தநூத்ரேக-வாதாயநா-ஸக்த
 த-ஸ்தாம்ஸ-முக்யாஸ்ய-லீலோத்பவத்-ஸர்வகாலோந்
 மிஷத்-துங்க-ஸைலோல்லஸந்-நிர்மலாலோக-ஸுப்ராம்
 ஸு-ஜாலோத்கட-ப்ரான் திம் அஸ்ரான் த-ஸத்-த்ரவ்ய-வி
 ஸ்ரணநா'ஸக்த - விஸ்ரந்தி-பூமி-க்ஷமாபால-வர்யை:
 ஸதா பாஸிதாம் த்வஸ்த.பாபாம் ப்ரமாத்யத்-கஜாஸீ-
 கநத்-கண்ட-பாஸீ-மதாஸ்வாத.கேஸீ-ஸமுத்யத்-ரவா-
 ஸீந்த்ர-ஸோபி-ப்ரதோஸீ-ஸமுத்யந்-நிஷத்யா-லஸத்-
 பண்ய-ஹ்ருத்யாம் உதாரம் அவத்யா'நபிஜ்ஞாம் ச வித்
 யா-வதூ-விப்ரமோத்யாந-வேதாந்த-வேத்யா-ஸ்ரிதாம்
 ஸந்ததேஜ்யா வ்ரதாரப்த-யாஜ்யாந்த-வேலா-'ஹுதா
 ஜ்யாதி-ஹவ்யாம்ஸ-போஜ்யா-'திதேயா-'கர்ய-ராஜ்யாத்
 ருத-ஸ்தோத்ர-கோஷா-'ஹதா-'ஸேஷ-தோஷாம் க்வ
 சிந்நிர்நிமேஷா-'ஹ்கநா.நிர்விஸேஷா-'க்ருதி-ஸ்பூர்ஜத்-
 ஏணுக்ஷயுபா--ஸ்லிஷ்ட-வீணு-ரவோஜ்ஜீவிதை-ணுங்கரு
 டா-க்ஷி-கோணு-'கநிஸாத்-பஞ்சபாணம் புரீம்கும்பகோ
 ணுஹ்வயாம் பூஷயந்தீ, ஸுரான் தோஷயந்தீ, நதாந்
 போஷயந்தீ, பயம் ஸோஷயந்தீ, மராளீ-கருத்-வாத-
 வேகா-'வமக்நா-'பஜ-கர்ப்போத்பதத்-புஷ்பலிட்-ஸூ
 சித-ஸ்வாம்பு-மஜ்ஜஜ்--ஜநாம்ஹோ-விமுக்தே: ஸுவர்
 ணம்புஜிந்யா: தடாந்தே நமஸ்யார்த்தம் அப்யாகதை:
 விஸ்மயாந்-நிஸ்சலாங்கைர்-இவா--'லங்க்ருதே புத்ரிகா-
 ரூப-தேவைர்-விமாரணே-2ஸமாரணே ஸ்திதா கோமளாம்ப!
 த்வம் அஸ்மாந் அவே: || 1 ||

கோமலாம்ப!-கோமள வல்லி தேவி
யே!

முயன-தல்-பூமண்டலத்திற்கு

லலாமபூர்-அலங்காரமானதும்

நிமஜத்-ஸ்நானம் செய்கிறவர்
களுடைய

வ்யதா-துன்பம்

தாப-தாபம் (இரண்டையும்)

ஹத்-போக்கடிக்கிற

பூர்-நீர்நிலைகளில்

ஜாத-உண்டான

அம்புஜாந்தி-தாமரையின் உள்
ளே

நிபீத-குடிக்கப்பட்ட

அசவ-தேனையுடையவைகளுடைய

சுஸமேத-பெண் வண்டுகளோடு
கூடியவைகளுமான

அலி-வண்டுகளுடைய

இஹார-நீங்காரமாகிற

கீத-பாட்டுக்களால்

அமிராம-மனோஹரமாயிருப்ப
தும்,

அதிசீத-மிகவும் குளிர்ந்த

அம்பு-ஜலம் (நிறைந்த)

சவாத்தி-ஸஹ்யமென்னும் மலை
யிலிருந்து

ஜாதா-உண்டான) காவேரியாற்
றின்

தரங்-அலைகளிலிருந்து

உத்ய-எழும்பிய

வாத்தாகுர-இளம் காற்றினால்

அத்ரான்தீத-இடைவிடாது அ
சைக்கப்பட்ட

அதிகூல-சு-கரையில் உள்ள

சூதாதி-பூர்-மா முதலிய (விரு
க்ஷங்களின்) புஷ்பங்களிலிருந்
து

அப்யுதீத-கிளம்பின

அதூல-ஒப்பற்ற

அமோதஜாத-வாஸனை சமூகங்க
ளின்

அதிரேக-மிகுதியினால்

புரீத-உண்டுபண்ணப்பட்ட

அதநூதேக-மன்மத தாபத்தின்
மிகுதி உடையவர்களும்

வாத்தாயன-ஜன்னல்களில்

அசக்த-(உட்காருவதில்) ஆசை
கொண்டவர்களுமான

சீதாங்குமுகி-மதிமுகமடந்தை
யர்களின்

அச்ய-லீலா-முகவிகாஸங்களிலி

உத்யவத்-உண்டாகிற [ருந்து

சர்வகால எல்லாக்காலங்களிலும்

அநிமீத-பிரகாசிக்கிறதும்

தூஷை-உயர்ந்த பர்வதத்தில்

அஹ்மத்-விளங்குவதுமான

நிமீல-மாசற்ற

அலோக-ஒளியை உடைய

शुभ्रां गुजाल-சந்திரபிம்ப சமூக
மோ என்கிற

उत्कृष्टान्ति-தருடமான மயக்க
த்தையுடையதும் ;

अश्रान्त-ஓய்வின்றி
सद्-द्रव्य-நல்லவர்களுக்கு திர
வியம்

विश्राणन-வழங்குவதில்
आसक्त-அபெட்ட தானவீரர்
களுக்கு)

विश्रान्ति भूमि-எல்லை நிலமாயி
ருக்கும்

क्षमापाल वैयः-சிறந்த அரசர்
களால்

सदा-எப்போதும்

पालितां-ஆளப்படுவதும்;
ध्वस्त-நாசம் செய்யப்பட்ட

पापां-பாபங்களையுடையதும்;

प्रमाद्यद्-மதங்கொண்ட

गज-अली-யானை கூட்டங்களின்
कनद्-பிரகாசிக்கிற

गण्ड-पाली-கன்னப்பிரதேசங்க
ளிலுள்ள

मद-மதஜலத்தை

आस्वाद-केली-குடிக்கிற விளை
பாட்டினால்

समुद्यद्-எழுந்த
रथ-ரீங்காரத்தை யுடைய

अलीन्द्र-சிறந்தவண்டிகளால்

शोभि-விளங்குகிற

प्रतोली-வி திகளின்
समुद्यत्-உயர்ந்த

निषद्या-கடைகளில்

लसत्-பிரகாசிக்கிற

पप- (சுடைச்) சாக்குகளால்

हृद्याम्-அழகாயிருப்பதும்;

उदाराम्-விசாலமானதும்;

अवद्य-தோஷமென்பதையே

अनभिज्ञां च-அறியாததும்;

विद्या-वधू-ஸர்வவதி தேவிக்கு

विभ्रम-விளையாடுகிற

उद्यान-தோட்டம்போலிருக்கும்

वेदान्तवेदि-வேதாந்தங்களை

நன்குணர்ந்த ஞானிகளால்

आश्रिता-ஆசிரியிக்கப்பட்ட

தும்

सन्तत-எப்போதும்

इज्या-व्रत-யாகம் முதலான

வரதங்களில்

आरब्ध-ஆரம்பிக்கப்பட்ட

याज्य-யாகங்களுடைய

अन्त-वेला-முடிக்கிற ஸமயத்தில்

हुत-ஹோமம் செய்யப்பட்ட

आज्य-आदि-நெய் முதலிய

हव्यअंश-ஹவ்ய பாகங்களை

मौजि-அமுது செய்கிற

आदितेयअग्र्य-தேவச்ரேஷ்டர்

களின்

राजि-கூட்டங்களால்

आदृत-ஆதரிக்கப்பட்ட

ஸோத்ர ஶோஷ-ஸந்தோத்ரங்களின்
ஒசையினால்

आहत-போக்கடிக்கப்பட்ட

अशेष - दोषा-ஸகலதோஷங்களை
யுடையதும்;

क्वचित्-ஓரிடத்தில்

निर्निमेष-अज्ञा- (இமைகொட்டு
தலில்லாத) தேவஸ்திரீகளைக்
காட்டிலும்

निर्विशेष-வித்யாஸமில்லாத

आकृति-உருவத்தோடு

स्फूर्जद्-விளங்குகிற

एणाक्षि-மான் விழிபோன்ற வி
ழிகளையுடைய ஸ்திரீகளால்

उपासिष्ट-ஆணையப்பட்ட

वीणा-விணையின்

एव-ஒலியினால்

उज्जीवित-உயிர்ப்பிக்கப்பெற்ற

एणाङ्क-चूड-சந்திரனை தலையில்
உடைய சிவனுடைய

अक्षि-कोण-கண் ஓரத்தினால்

अग्निसात्-பஸ்மமாக்கப்பட்ட

पञ्चबाणां-மன்மதனையுடையதும்

कुम्भकोण-आह्या-கும்பகோணம்
என்ற பெயரையுடையது

पुरी-நகரத்தை [மான

भूषयन्ती-ஆலங்கரிக்கிறவளும்,

सुरान्-தேவதைகளை

पोषयन्ती-ஸந்தோஷப்படுத்து
கிறவளும்,

नमान्-வணங்குகிறவர்களை

पोषयन्ती-வாழ்விப்பவளும்,

मयं-பயத்தை

शोषयन्ती-நீக்குகிறவளும்,

मराली-ஹம்ஸங்களுடைய

गरुत्-சிறகுகளின்

वात-वेग-காற்றின் வேகத்தினால்

अवमग्न-முழுகிய

अञ्ज-தாமரைகளின்

गर्भ-உட்பிரதேசத்திலிருந்து

उत्पतत्-மேல்நோக்கிக்கிளம்பி

पुष्पलिट्-வண்டுகளால் [ன

सूचित-ஸூசிப்பிக்கப்பட்ட

स्वास्त्यु-தன் ஜலத்தில்

मज्जत्-நீராடுகிற

जन-ஜனங்களுடைய

अङ्ग:-பாபங்களின்

विमुक्ते:-விடுதலையையுடைய

सुवर्णाम्बुजिन्या:- பொற்றாமரை
யினுடைய

तटान्ते-கரை ஓரத்தில்

नमस्यार्थ-ஸேவிப்பதன்பொரு
ட்டு

अभ्यागतै:-வந்தவர்களும்

विस्मयात्-ஆச்சர்யத்தினால்

निश्चलाङ्गैः इव -அசைவற்றவர்கள்	असमाने-இணையற்ற
போன்றவர்களும்	
पुत्रिका-रूप-(கோபுரத்தில் உள்	विमाने-விமானத்தில்
ள்) பிரதிமைகள் ரூபமான	स्थिता-எழுந்தருளியிருக்கிற
देवैः-தேவர்களால்	त्वं. நீ
अलङ्कृते-அலங்கரிக்கப்பட்ட	अस्मान्-அடியோங்களை
	अवे:-ரக்ஷிப்பாயாக.

(பொழிப்புரை) தாயே! கோமளவல்லி! திருக்குடந்தை என்னும் திவ்ய தேசத்தில் பொற்றாமரைக் கரையில் இணையற்ற விமானத்தில் எழுந்தருளியிருக்கிற நீ அடியோங்களை ரக்ஷிக்கவேண்டும். இந்த திவ்யதேசம் பூமண்டலத்திற்கே திலகம் போன்றது. ஸஹ்யம் என்ற பர்வதத்திலிருந்து உண்டான காவேரீ நதி ஸமீபத்தில் ஓடுகிறது. அதன் பிரவாஹத்தில் முழுசுகின்றவர்களுடைய துன்பமும் தாபமும் நீங்குகின்றன. அதிலுள்ள தாமரைகளில் வண்டுகள் தன் பேடைகளோடு மதுவைப் பருகிப் பாடிக் கொண்டு மனோஹரமாயிருக்கின்றன. அதன் அலைகளிலிருந்து எழும் குளிர்ந்த காற்று கரைகளில் வளர்ந்திருக்கும் மா முதலிய மரங்களின் புஷ்பங்களிலிருந்து வாஸனையை ஏறிட்டுக் கொண்டு வீசுகிறது. இந்தக் காற்று பட்ட மாத் திரத்திலேயே நகரத்திலுள்ள மதிமுக மடந்தையர்களுக்கு மன்மத தாபம் உண்டாகிறது. அதை ஆற்றிக்கொள்ளும் பொருட்டு அவர்கள் எப்போதும் தங்கள் மாளிகைகளின் மேல் மெத்தையின் ஜன்னல்களில் உட்கார்ந்து கொண்டிருக்கிறார்கள். இவர்களுடைய அழகிய முகசோபையைப் பார்த்தால் பர்வத சிகரம் போன்ற மாளிகைகளில் ஸர்வ காலமும் மாசமறுவற்ற ஒளியுடைய சந்திரர்கள் தான் இவ் வூரில் இருந்து இவ்வூருக்கு வெளிச்சத்தைக் கொடுக்கிறார்களோ என்று பிரமிக்கும்படியாக இருக்கிறது.

இதை ஆளும் அரசர்கள் நல்லதிரவ்யங்களை எப்போதும் கொடுத்துக்கொண்டிருப்பதிலேயே ருசியுடையவர்களாயிருப்பதால் அவர்களை தானத்திற்கு எல்லை நிலம் என்னலாம்.

வீதிகளில் யானைகள் கூட்டம் கூட்டமாக கன்னங்களில் மத ஜலம் பெருக ஸஞ்சரிக்கின்றன. அதைப் பருகி வண்டுகள் களித்து ரீங்காரம் செய்து கொண்டிருக்கின்றன. வீதிகளில் இருபுறமும் உயர்த்த கடைகளில் வியாபாரத்திற்கான ஸாமான்கள் ஒழுங்காக வைக்கப்பட்டு வெகு அழகாக இருக்கின்றன. நகரம் விசாலமாயும் தோஷமென்பதே தெரியாததாயும் ஸகல பாபங்களையும் போக்குகிற தாயுமிருக்கிறது.

ஸரஸ்வதி தேவிக்கு விளையாடும் உத்யானவனம் போன்றவர்களும் வேதாந்த ஞானம் நிரம்பியவர்களுமான ஞானிகள் பலர் இங்கே இருக்கிறார்கள். எப்போதும் பகவதாராதனத்தையே செய்து கொண்டு யாகங்களையும் செய்கிறார்கள். யாகத்தின் முடிவில் செய்யப்படும் ஆஹுதிகளை தேவச்ரேஷ்டர்கள் உண்ண வருகிறார்கள். அவர்களும் ஆதரிக்கும்படியாக அப்போது ஒதப்படும் வேத மந்த்ரங்களின் ஒலி ஸகலதோஷங்களையும் போக்கவல்லதாயிருக்கிறது. ஓரிடத்தில் தேவஸ்திரீகள் தானே என்று ஸந்தேஹிக்கத்தக்க ஸுலோசனைகளான ஸுந்தரிகள் வீணையை அணைத்துப் பாடிக்கொண்டிருக்கிறார்கள். அந்தவீணைகானம் சந்த்ரசேகரனை நுத்ரனால் நெற்றிக்கண்ணால் எரிக்கப்பட்ட மன்மதனையும் உயிர்ப்பிக்கும்படி அவ்வளவு சிறுங்காரரஸம் பொருந்தியதாயிருக்கிறது.

இவ்வித மஹிமையுள்ள சும்பகோணத்தை அலங்கரித்துக் கொண்டு தேவதைகளை ஸந்தோஷிப்பித்து ஆசிரி

தர்களை வாழ்வித்து எல்லோருடைய பயத்தைப் போக்கிக்
கொண்டு நீ எழுந்தருளி யிருக்கிறாய்.

(நீ அவதரித்த) பொற்றாமரையில் விளையாடும் ஹம்
ஸங்கள் சிறகுகளை அடித்துக்கொள்ளும் போது அந்த வே
கத்தினால் பக்கத்திலுள்ள தாமரைப் புஷ்பங்கள் ஜலத்தில்
அமிழவும் அவற்றுள் வலிக்கும் கறுத்த வண்டுகள் திடீ
ரென்று மேலே கிளம்புவதைப் பார்த்தால் பொற்றாமரை
யில் நீராகும் பாக்கியவான்களுடைய பாபம் அவர்களை விட்டு
விலகி ஒடுவது இவ்விதமே என்று காட்டுவது போன்றுள்
ளது. இதன் கரையில் நீ கோயில் கொண்டிருக்கும் ஒப்
பற்ற விமானம் விளங்குகிறது. அதை அலங்கரிக்கும் பிர
திமைகளைக் கண்டால் உன்னை ஸேவிப்பதற்காக வந்த தேவ
தைகள் (திவ்ய தேசத்தின் சீர்மையையும் உன் நீர்மையைய
யும் கண்டு) ஆச்சர்யத்தால் திகைத்து நிற்கிறார்களோ
என்று நினைக்கும்படி யிருக்கிறது.

இப்படித் திருக்குடந்தையில் பொற்றாமரையின் கரை
யில் அழகிய விமானத்தில் கோயில் கொண்டிருக்கும் கோ
மள வல்லித்தாயே! நீ எங்களை ரக்ஷிப்பாயாக. (1)

[அ-கை] இவ்விதம் அழகும் செல்வமும் புண்ய
மும் நிரம்பிய திவ்ய தேசத்தில் தன் ஸௌலப்ய குணத்
தால் கோமளவல்லிநாயச்சியார் எழுந்தருளியிருந்தபோதி
லும் அவளுடைய மேன்மைக்கு எல்லையில்லை என்று ஸகல
பலப்பரதத்வம் முதலான குணங்களைச் சொல்லி அவள்
ம ஹி மை யைக் கொண்டாடுகிறார் இரண்டாவது
தண்டகத்தில்.

अखिलजननि ! शार्ङ्गपाणि-प्रिये ! कीरवाणि ! प्रसर्पत्कु-

பாணி ப்ரமா-வந்துராணி வ்யதா-மோக்ஷணானி ஸ்துபத்-ரக்ஷணானி ஸ்புடா-
 நீக்ஷணானி ப்ரகாமம் நிதேஹி ப்ரணமே மயி, ப்ரோஹஸத்பத்மவாடீ-கூடே !
 ஸ்வர்ண-ஸாடீ யுதே ! ஸ்வர்வதூடீ-கரோத்ஸித்-வீடீதலாஸ்வாத-தாடீ-
 ஸுசோணோஸ்தி ! சேடீமவத் தேவகோடீஸிர:-ஸ்தாஸ்து-கோடீர-ஜுஸ்தாஸ்தி-
 யுக்மே ! ப்ரியோரோ-விஹாரே ! ப்ரகூஸ்தாஸ்து-ஹாரே ! மராலீ-ப்ரவாரே ! மஹி-
 ஸ்தோப்வாரே ! க்ருதாஸ்த-வ்யுதாஸே ! க்ருபா-ஸுப்த-தாஸே ! மவத்-தக்ஷி-
 லேஸோ மவேச்சேத்-அதீஸோ விஸாஸ்த் வா திஸாஸ்த் வா வநோ ஜாயதே஽ஹி஽பி
 மூதோ஽ப்யஹோ ! கல்பவஹ்லீ-ஸுமா-நல்ப-மாஹ்வீ-ஐரீ-கல்ப-மூயோ-மவ-
 ஐல்பமாக் கம்ஸஜித்-தல்பமஜ்ஞ் கிரா கல்பயத்யந்திகே ஷார்க்ஷதன்வா-
 ஹ்யம் மாஸதே யந்மஹத்-தத்ஸிஸ்யாயாஸ்த் ரமாஸ்த் மஹோதாரதா நித்யஸித்வா
 த்விதா஽பிதி ஸர்வே வுதாஸ்த்வாஸ்த் ரமே ! ஷோரி-ரமே ! (அ)ரவிந்நதாலயே
 மே கதிந் த்வதந்யே ஸுராஸிஸந்நுகந்யே ! அம்வ ! லக்ஷ்மீந்நிதரே ! மந்நி-
 ரேஸ்த்ஸி நிஸிஸ்யதாஸ்த் நஸ்த்வயேத்யானமந்நி, ப்ரகாமம் ஜகந்நி ப்ரமோ-
 லஸந்நி த்வயா஽மூநி ஸந்நி, ஸ்பூரஸ்த்ந்-ரஸிமச்சுடா-மிஸ்திதேநேவ
 மேவத்ரஜேந ஸ்வவத்ராத்மநா பூர்ணசுந்நேண பாஸ்த்யதேஸே சிதே ரஜ்ஜு-
 ஜாலேநிவத்வாத்மநேவாந்நகாரேண கஜ்ஜா ஐரீ-ஸஜ்ஜ-மாஜேவ ஸூர்யாத்மஜா-
 ஸ்தோதஸாமஹ்லிகா-மாலிகா-ஸோமிநா கேஸபாஸேந நீல-ப்ரகாஸேந
 ஸம்ஸோமிதே ! ஹேமமா஽பி த்வம் அத்யத்ருத் க்ருணாகாந்தே ப்ரஸீதேதி
 ஸம்ப்ராத்த்யஸே ஸாஸ்துமிஃ ॥ ௨ ॥

அகில-ஐநநி ! ஸாரங்க-பாணி-ப்ரியே ! கீர-வாணி ! ப்ர
 ஸார்ப்பத்-க்ருபாணி ப்ரபா-பந் துராணி வ்யதா-மோக்ஷணாநி
 ஸ்துதத்-ரக்ஷணாநி ஸ்புடாநி-(ந)க்ஷணாநி ப்ரகாமம் நிதேஹி
 ப்ரமோதம் விதேஹி ப்ரணமே மயி, ப்ரோஹஸத்பத்-பத்
 மவாத-க்ருதே ! ஸ்வார்ண-ஸாத-யுதே ! ஸ்வர்-வதூத-கரோ

தக்ஷிப்த-வீட-தலா-’ஸ்வாத-தாட -ஸுஸோனோஷ்டி!சேட
 -பவத்-தேவ-கோட--ஸிர:- ஸ்தாஸ்து--கோடர- ஜுஷ்டா-
 ங்கரி-யுக்மே ! ப்ரியோரோ-விஹாரே! ப்ரக்ருஷ்டாம்ஸு-
 ஹாரே! மராளீ-ப்ரசாரே! மஹிஷ்டோ-பசாரே! க்ருதாக-
 வ்யுதாஸே! க்ருபா-குப்த-தாஸே! பவத்-த்ருஷ்டி-லேஸோ
 பவேச்--சேத், அதிஸோ விஸாம் வா திஸாம் வா ஜநோ ஜா
 யதே (அ)ல்போபி, மூடோத்யுஹோ! கல்பவல்லீ-
 ஸுமா-’நல்ப-மாத்வீ-ஜரீ-கல்ப-பூயோ-பவஜ--ஜல்ப - பாக்
 கம்ஸஜித்-தல்ப-பங்கம்-கிரா கல்பயத்-யந்திகே ஸார்ங்க-தந்
 வா-“ஹ்வயம் பாஸதே யந்-மஹஸ்-தத்-ப்ரியாயாம் ரமாயாம்
 மஹோதாரதா நித்ய-வலித்தா த்விதா-஽பிதி ஸர்வே புதாஸ்
 -த்வாம் ரமே! ஸௌரி-ராமே! (அ)ரவிந்தாலயே! மே கதிர்
 -ந த்வத்-அந்யே ஸுரா: வலிந்து-கந்யே! (அ)ம்ப! லக்ஷ்மீ
 ந்திரே! மந்திரேஷ்வகி நிக்ஷிப்யதாம் நஸ்-த்வயேத்-யாமநந்
 தி, ப்ரகாமம் ஜகந்தி ப்ரமோ-தோல்லஸந்தி த்வயா஽மூரி
 ஸந்தி,ஸ்புரச்-சந்த்ர-ரஸ்மிச்-சடா-மிஸ்ரிதேநேவ மேக-வ்ர
 ஜேந ஸ்வ-வக்த்ராத்மநா பூர்ண-சந்த்ரேண பாஸ்சாத்ய-தே
 ஸே வலிதை ரஜ்ஜு-ஜாலீர்-நிபத்தாத்மநேவா-஽ந்தகாரேண
 கங்கா-ஜரீ-ஸங்க-பாஜேவ ஸூர்யாத்மஜா-ஸ்ரோதஸா மல்லி
 கா-மாலிகா-ஸோபிநா கேஸ-பாஸேந நீல-ப்ரகாஸேந ஸம்
 ஸோபிதே! ஹேமபா஽பி த்வம் அத்யத்புதம் க்ருஷ்ண-
 காந்தே ப்ரஸீதேதி ஸம்ப்ரார்த்யஸே ஸாதுபி: || 2 ||

अखिल-जननि!-ஸர்வருக்கும் தாயானவளே!	प्रसर्पित-பெருகிவரும் கூடாபி-கருணையையுடையவை
शार्ङ्गपाणिप्रिये-சார்ங்பாணி பக வானுக்குப்பிரியமானவளே!	प्रभा-காந்தியினால் களுமும்,
कीर-वाणि-கிளிமொழியாளே!	बन्धुराणि-நிரம்பியவைகளும்,

न्यथा - துன்பங்களை
 मोक्षणानि - போக்குகிறவைகளும்
 स्तुवद् - துதிப்பவர்களை
 रक्षणानि - ரக்ஷிப்பவைகளும்,
 स्फुटानि - ஆகன்றவைகளும்
 ईक्षणानि - (உன்) கடாக்கங்களை
 प्रणमे - வணங்குகிறவனான
 मयि - என்னிடத்தில்
 प्रकामं - உன் இஷ்டம்போல்
 निधेहि - வைப்பாயாக .
 प्रमोद - ஆனந்தத்தை
 विधेहि - தந்தருளுவாய்
 प्रोल्लसत - நன்றாக மலர்ந்த
 पद्मवाटी - தாமரைப் பொய்கை
 गृहे! - வாஸஸ்தானமாக உடையவளே
 स्वर्ण-शाटी - மீதாம்பரத்தை
 युते! - அணிந்திருப்பவளே
 स्वर्वधूटी - (தேவ) ஸ்த்ரீகளுடைய
 कर - கைகளால்
 उत्क्षिप्त - எடுத்து ஸமர்ப்பிக்கப்
 पट्ट - பட்ட
 वीटी-दल - வெற்றிலைக் கொழுந்து
 क - களை
 आस्वाद-घाटी - அமுது செய்கிற
 रीதியினால்

सुशोण - நன்றாகச் சிவந்த
 ओष्टि - அதரங்கனையுடைய
 चेटी-भवद् - சேடிகளாக இருக்கிற
 देव-कोटी - தேவஜாதியினுடைய
 शिरः - சிரஸ்ஸுகளில்
 स्थास्नु - ஸ்திரமாக இருக்கும்
 कोटीर - கிரீடங்களால்
 जुष्ट - வணங்கப்படுகிற
 अंग्रियुग्मे - இரண்டு பாதங்களையு
 दैयवளே
 प्रिय - பதியினுடைய
 उरः - திருமார்வில்
 विहारे - உல்லாஸமாக வீற்றிரு
 प्पவளே
 प्रकृष्टांशु - சிறந்த பிரகாசத்தோடு
 कृष्ट्य
 हारे - ஹாரத்தையுடையவளே
 मराली - அன்னத்தின் பேடு
 पोன்ற
 प्रचारे - நடையையுடையவளே
 महिष्ठ - கொண்டாடத்தக்க
 उपचारे - பூஜையையுடையவளே
 कृत - செய்யப்பட்ட
 अघ - பாபங்களின்
 व्युदासे - விலக்குதலையுடையவளே
 कृपा - (தன்) கருணையால்

गुप्त-ரகசிக்கப்பட்ட

दासे!-அடியார்களை யுடையவ
ளே!

भवद्-உன் னுடைய

दृष्टि-लेश:-கடாக்ஷலைச் சமாவது

भवेत् चेत-இருக்குமாகில்,

अल्प:-அல்பனான

जनः अपि-மனிதன்கூட

विशं वा-வைச்யர்களுக்கோ
அல்லது

दिशं वा-ஸகல்திங்குகளுக்கோ

अधीश:-ஆதிபதியாக

जायते-ஆகிறது.

अहो!-ஓச்சர்யம்!

मूढः अपि-மூடனாபிருந்தாலும்

कल्प-वल्ली-கற்பகங்கொடியின்

सुप्त-புஷ்பங்களுடைய

अनल्प-ஏராளமான

माध्वी-மதுவினுடைய

शरी-कल्प-பிரவாஹம்போல்

भूयो-भवत्-மென்றேமலும் உண்
டாகிற

जल्प-भाक्-வாக்வன்மையை
யுடையவனாய்

गिरा-வாக்கினால்

कंसजित्-கம்ஸனை ஜயித்த கிரு
ஷ்ண னுடைய

तरप-படுக்கையான ஆதிசேஷ

भङ्ग-பங்கத்தையும் (தோல்வி
யையும்)

कल्पयति-செய்கிறான்.

अन्तिके-அருகில்

शार्ङ्गधन्वाह्वयं-சார்ங்கபாணி
என்று பெயருள்ள

यत्-பாதொரு

महः-ஜ்யோதிஸ்ஸானது

भासते-பிரகாசிக்கிறதோ

तत्प्रियायां-அதற்குப் பிரியமான

रमायां-லக்ஷ்மீருபையான (உண்
னிடத்தில்)

महो-दारता-‘மஹோதாரத்வம்’
என்பது

द्विधा अपि-இரண்டுவிதத்திலு
ம்(அதாவது மஹஸ் ==ஜோ
திஸ்ஸுக்கு, தாரதா ==மனை
வியாபிருப்பது; மஹா ==மிக
வும் உதாரதா ==உதாரமாயி
யிருப்பது.)

नित्य-सिद्धा-நப்போதும் இருக்
கிறது

इति-என்று (நிச்சயித்து),

सर्वे बुधा:-எல்லா அறிவாளிக

रमे!-லக்ஷ்மியே! [ளும்,

शौरि-रामे!-பகவானுக்குப்! பிரி
யமானவளே!

அரவிந்தாலயே! -தாமாரையில் வஸி
ப்பவளே

சிந்து-கன்யை!-ஸமுத்ரராஜன்
புத்திரியே!

அம்ப!-தாயே!

லக்ஷ்மி!-லக்ஷ்மி!

இந்நிரே!- ஐச்வர்யா திதேவதை
யே!

த்வதன்யே-உன்னைத்தவிர மற்ற

சுரா:-தேவதைகள்

மே-எனக்கு

காதி:-புகழிடம்

ந-இல்லை;

ந:-எங்களுடைய

மந்நிரேஸு-வீடுகளில்

த்வயா-உன்னால்

அக்ஷி-கடாசுக்ஷமானது

நிஷிப்யதா-வைக்கப்பட்டும்

இதி-என்று

அநமந்தி-வணங்குகிறார்கள்

அமூனி-இந்த

ஜகந்தி-லோகங்கள்

த்வயா-உன்னாலேயே

புகாஸம்-புகழ்மொழி

பமோத-ஆனந்தத்தினால்

உலஸந்தி-விளங்குபவைகளாக

சந்தி-இருக்கின்றன.

ஸுஃரத்-பிரகாசிக்கிற

சந்த்-ரஸிம்-சந்திர கிரணங்கள்

சுடா-சோபையோடு [ன்

மிஸ்திதேன-கலந்த

மேஷ-வஜேன இவ்-மேகக்கூட்டங்க
ள் போலவும்

ஸ்வ-வக்ராட்மனா-தன் திருமுகமா
கிற,

பூர்ணசந்திரே-பூர்ணசந்திரனாலே

பாஸ்யாத்ய-தேச-பின்புறத்தில்

சிதைய:-வெளுப்பான

ரஜு-ஜாலே:-கயிறுகளால்

நிவஹாட்மனா-கட்டப்பட்ட ஸ்வ
ரூபத்தையுடைய

அந்நகாரேன இவ்-இருட்டுபோல
வும்

கஜா-ஶரீ-கங்காப்பிரவாஹத்தி

சஜ-சேர்க்கையை [ன்

பாஜா-அடைந்த

சூர்யாத்மஜாஸ்தோதஸா இவ்-யமுனைபின்
பிரவாஹம்போன்றதும்

மலிகா-மாலிகா-மல்லிகைப்பூ
மாலிகளால்

சோமினா-விளங்குகிறதும்

நீலபுகாஸேன-நீலமான காந்தி

யை யுடையதுமான

केशपाशेन-திருக்குழல்களால்
शोभिते!-பிரகாசிப்பவளே!
स्व-நீ

हमेभाअपि-ஸுவர்ணம் போன்
ற காந்தியையுடையவளாயி
ருந்தபோதிலும்

कृष्णकान्ते-‘க்ருஷ்ணகாந்தே’
[க்ருஷ்ண-சுறுப்பான், காந்
தே-காந்தியையுடையவளே
க்ருஷ்ண-கிருஷ்ணனுக்கு

(குடந்தை எம்கோவலனுக்கு
காந்தே-ப்ரியமானவளே]

प्रसीद-இரங்குவாய்

इति-என்று

साधुभिः-ஸாதுக்களால்

संप्रार्थ्यसे-பிரார்த்திக்கப்படுகி
றும்

अत्यदुः-இது மிகவும் ஆச்சர்
யமாயிருக்கிறது.

ஹே கோமளாம்பா! நீ ஸகல லோகங்களுக்கும்
மமாதா. சாரங்கபாணியின் பிரியை. கிளிபோன்ற இனிய
மொழியையுடையவள். உன்னுடைய கடாசுஷங்களில்
கருணை ததும்புகிறது. அவை உன்னைத் துதிப்பவர்களின்
ஆபத்தைப் போக்கி அவர்களைக் காத்து அதனால் அழகு
நிரம்பியவைகளாக இருக்கின்றன. அந்த கருணாகடாசுஷங்
களை உன்னை வணங்கும் என்னிடத்திலும் பரிபூரணமாக
வைத்து எனக்கு ஆனந்தத்தைத் தந்தருள்வாயாக.

மலர்ந்த தாமரைகளோடு விளங்கும் பொய்கையே
உனக்கு வாஸஸ்தானம். அழகிய பொன்னெத்த பட்டே
உனது ஆடை. தேவஸ்திரீகள் பக்தியுடன் வெற்றிலை
இதழ்களைத் தயாரித்து கையில் ஏந்திக் கொடுக்க அதை
அழுது செய்து அதனால் உன் அதரங்கள் சிவந்திருக்கின்
றன. உனக்கு சேடிகளாக இருக்கிற ஸகல தேவதைகளும்
தங்கள் தலையில் பொருந்திய கிரீடம் உன் திருவடிகளில்
படும்படியாக விழுந்து வணங்குகிறார்கள். உன் பதியின்
அழகிய திருமார்பே உனக்கு விளையாடுமிடம். உன் நடை
ராஜஹம்ஸத்தின்போன்றது. உன்னுடைய ஹாரமோ ஒளி

வில் வீசுகிறது. உன்னை எல்லோரும் மிகவும் அதிகமாக உபசரித்து பூஜிக்கிறார்கள். எல்லோருடைய பாபத்தையும் நீக்கி, கருணையினால் அடியார்களாகத் திருத்தி ரக்ஷிக்கிறாய். உன்னுடைய கடாஷுலேசம்மட்டில் இருக்குமாகில், அற்ப மனிதனும் ஸகல மனிதர்களுக்கும் தலைவனாகவோ அல்லது ஸகல தேசங்களுக்கும் அதிபதியாகவோ ஆகிறான். அதிலும் ஆச்சர்யம் என்னவென்றால், (உன்கடாஷுத்தினால்) ஞானமில்லாத மூடன்கூட கல்பகவிருஷுத்தின் புஷ்பங்களில் பெருகும் மது தாரைபோல் இனிமையான சொற்களின் பிரவாஹத்தைப் பெற்று, குடந்தை எங்கோவலனுக்குத் திருப்பள்ளியாகிய (ஆயிரம் நாவு படைத்த) ஆதிசேஷனையும் தன் சொல்வன்மையினால் ஜயித்துவிடுகிறான்.

உனக்கருகில் 'சாரங்கபாணி' என்ற (மஹ:) பரஞ்சோதி மினிர்கிறது. அதன் தாரமான (பத்னியான) உன்னிடத்தில் 'மஹோ-தாரதை' (மஹஸ்ஸின் பத்னியாயிருப்பது; மஹா உதாரமாயிருப்பது) இரண்டு விதத்திலும் எப்போதும் இருக்கிறது என்பதை அறிந்து, எப்போதும் இருக்கிறது என்பதை அறிந்து, எல்லா மஹான்களும் உன்னை வணங்கிப் பிரார்த்திப்பதாவது-'ரமே! விஷ்ணுபத்னியே! தாமரையில் வஸிப்பவளே! ஸமுத்ர ராஜகுமாரி! தாயே! லக்ஷ்மி! ஸர்வேச்வரி! உன்னைத்தவிர மற்ற தேவர்களை ஒரு பொருளாகக் கருதேன்; அவர்கள் எனக்குப் புகலிடமில்லை. எங்கள் வீடுகளில் நீ உன் கடாஷுத்தைச் செலுத்துவாயாக. உன்னாலேயே எல்லா உலகங்களும் பரிபூர்ணமான ஆனந்தத்தை அடைந்து களிப்புற்றிருக்கின்றன.

மல்லிகைப்பூ, மாலைகளால் அலங்கரிக்கப்பட்டு கறுத்து நீண்டு அடர்ந்திருக்கும் உன் கூந்தல்கள் பிரகாசிப்பதை

பார்த்தால், பூர்ண சந்திரனுடைய காந்தி மேகக் குழாங்க ளோடு கலசியிருப்பதுபோலவும் உன் திருமுகமண்டலமா கிற பூர்ண சந்திரன் பின்புறத்தில் வெண் கயிறுகளால் கட்ட ப்பட்ட இருட்டோடு கூடியிருப்பதுபோலவும், கங்காப் பிரவாஹத்தோடு கலந்த யமுனாஜலம் போலவும் அழகாக இருக்கிறது. நீ பொன்வாணமாயிருந்தாலும் 'கிருஷ்ண காந்தே! (கறுப்பான காந்தியையுடையவள் என்பது விரோதம்போலத் தோன்றும் அர்த்தம்; கூந்தல்களால் கறுப்பான காந்தியையுடையவள் அல்லது கிருஷ்ணனுக் குப் பிரியமானவள்' என்பது ஸரியான அர்த்தம்) நீ அருள் புரிவாய்' என்று உன்னை ஸாதுக்கள் பிரார்த்திக்கிறார்கள். இதுவும் ஒரு ஆச்சரியம். (2)

கோமளவல்லி நாயச்சியாரின் பரத்வம் ஸௌலப்யம் முதலான ஆத்ம குணங்களை அனுபவிக்க இறங்கினவர் பள்ளமடையான விக்ரஹ குணத்தின் அனுபவத்திலே வந்து சேர்ந்தார். இனி மேலிரண்டு தண்டகங்களால் அந்த திவ்ய மங்களவிக்ரஹத்தையே அனுபவிக்கிறார். அவற்றுள் முதல் தண்டகத்தால் எல்லாவிதத்தாலும் மனோஹரமான திருமுகமண்டலத்தின் ஸௌந்தர்யத்தில் ஈடுபட்டு அதை வர்ணிக்கிறார்.

सुमशर-ललना-मिरामे ! कृतापद्-विरामे ! रमे !
 शङ्किरामे ! सदा सादरा मे मनोवृत्तिरास्तां त्वयि श्रीः !
 स्फुटं मूर्धजानां द्विधा संविभक्तात्मनाम् अन्तरे भास्वता भव्य-
 सिन्दूर-रेखान्वितेनाऽम्बुदान्तर-लसच्चञ्चला-वह्नि-सन्देह-सन्दायि
 ना दीर्घ-सीमन्तमार्गेण संभूषितं, कुङ्कुमै रूपितं, सूक्ष्म-लक्ष्मा-
 न्वितार्धेन्दुतुल्येन कस्तूरिका-चित्रकोद्भासिना फाल-भागेन

चोद्भासितं, रोचना-वासितं मञ्जिमा-ध्यासितं, मन्दहासैः सितं
वक्त्र-कान्ति-प्रवाहोत्थ वीचि-भ्रमाधायिना रुद्रेनेत्राग्निना-ऽस्या
पि सार्धं मया मा स्म भूद्-दाह-कर्मेति निश्चित्य मातृत्व-संब-
न्धतः सूनचापा-हितेनेव चापोत्तमेन भ्रुवोर्-द्वन्द्वतः शोभमानं,
श्रिया निस्समानं, निरस्तेन्दु-मानं, श्रवःपूर-नीलोत्पल-द्वन्द्व-
माध्वीक-पानार्थम् अभ्यागताभ्यां, पुरो वीक्ष्य नासात्मकं
चम्पकं तद्भयेनेव पारिप्लवाभ्यामिवेन्द्रिन्दिराभ्यां मणीकर्ण-
ताटङ्क-रश्मि-प्रवाह-स्फुरन्-मीन-शङ्कावहाभ्यां, मुखे स्वीय-बन्धु-
भ्रमाद् आगताभ्याम् इवेन्दीवराभ्यां लसल्लोचनाभ्यां, ज्वलत्-
कृण्डल-द्वन्द्व-रत्न-प्रभा चित्रिताभ्यां मुराराति-लीलामणी-दर्प-
णाभ्यां कपोल-स्थलाभ्यां श्रितं, लोचनेन्दीवर-त्वङ्-भ्रमाधायि
नीलोत्पला-लङ्कृत-श्रोत्र-युक्तं, सुखोत्पाद-शक्तं, प्रसादानुषक्तं
स्व-पर्वोत्थित-भ्रान्ति-सन्दायि-मुक्ता-लसन्-नासिका-वंश-वल्गु-
ज्ज्वलं वक्त्र-चन्द्रान्तर-उद्भासिपीयूष-बिन्दु-भ्रमाधायि-दन्ता-
श्रितं सन्दधत्यां मुखम् ॥ ३ ॥

ஸும-ஸர-லலநா-'பிராமே! க்ருதா-'பத்-விராமே! ரமே
ஸார்ந்தி-ராமே.ஸதா ஸாதரா மேமநோ-வ்ருத்திர்-ஆஸ்தாம்
த்வயிபுரீ:ஸ்புடம்மூர்த்தஜாநாம் த்விதாஸம்விபக்தாத்மநாம்
அந்தரே பாஸ்வதா பவ்ய-வின்து ர-ரோகான்விதேநா-'ம் புதா
ந்தர்-லஸச்-சஞ்சலா-வல்லி-ஸந்தேஹ-ஸந்தாயிநா தீர்க்க-
வீமந்த-மார்கேண ஸம்பூஷிதம்,குங்குமை ரூஷிதம் ஸூக்ஷ்-
மலக்ஷ்மாந்விதா-'ரத்தேந்த-நுல்பேந கஸ்தூரிகா-சித்ரகோ
த்பாலிநா பால-பாகேந சோத்பாலிதம், ரோசநா-வாஸி
தம், மஞ்ஜிமா-த்யாலிதம்,மந்தஹாஸஸ்-ஸிதம், வக்தர-

காந்தி-ப்ரவாஹோத்த-வீசி-ப்ரமாதாயினா ருத்ர-நேத்ராக்
 நிநாடஸ்யாபி ஸார்த்தம் மயா மர ஸம் பூத் தாஹ-கர்மேதி
 நிஸ்சித்ய மாத்ருத்வ-ஸம்பந்தத: ஸௌநசாபா-'' ஹிதேநேவ
 சாபோத்தமேந ப்ருலோர்-த்வந்த்வத: ஸோபமானம், ஸ்ரீயா
 நிஸ்ஸமானம், நிரஸ்தேந்து-மானம், ஸ்ரவ:-பூர-நீலோத்பல-
 த்வந்த்வ-மாத்விக-பாநார்த்தம் அப்யாகதாப்யாம் புரோ
 வீக்ஷ்ய நாஸாத்மகம் சம்பகம் தத்-பயேநேவ பாரி-பலவாப்
 யாம் இவேந்திரந்திராப்யாம் மணீ-கர்ண-தாடங்க-ரஸ்மி-
 ப்ரவாஹ-ஸ்புரந்-மீந-ஸங்கா-'' வஹாப்யாம் முகே ஸ்வீய-
 பந்து-ப்ரமாத் ஆகதாப்யாம் இவேந்தீவராப்யாம் லஸல்-
 லோசநாப்யாம், ஜ்வலத்-குண்டல-த்வந்த்வ-ரத்ந-ப்ரபா-சித்
 நிதாப்யாம் முராராதி-லீலா-மணீ-தர்ப்பணாப்யாம் கபோல-
 ஸ்தலாப்யாம் ஸ்ரீதம், லோசநேந்தீவர-த்விட்-ப்ரமா-'' தாயி
 னீலோத்பலா-'' லங்க்ருத-ஸ்ரோத்ர-யுக்தம், ஸுகோத்பாத-
 ஸக்தம், ப்ரஸாதாநு-ஷக்தம், ஸ்வ-பர்வோத்தித-ப்ரார்தி-
 ஸந்தாயி-முக்தா-லஸந்-நாலிகா-வம்ஸ-வல்லயுஜ்ஜ்வலப வக்
 த்ர-சந்த்ரந்தர்-உத்பாலி-பீயுஷ-பிந்து-ப்ரமாதாயி-தந்தா
 ஸ்ரீதம் ஸந்ததத்யாம் முகம் || 3 ||

சுமஸர்-புஷ்பபாணாந மன்ம

தனுடைய

லக்ஷ்மி-பத்னியான ரதியைக்

காட்டிலும் கூட

அமிராமே!-அந்தகானவளே!

கூத-செய்யப்பட்ட

ஆபத்-ஆபத்துக்களுடைய

விராமே!-ஓய்வையுடையவளே!

ரமே!-லக்ஷ்மி!

சாஜி-ரமே!-சார்ங்கபாணியின்

பிரியையே!

த்ரிபா-இருபகுதியாக

சர்வமக்தாஸ்பநா-பிரிக்கப்பட்ட

ஸ்வரூபத்தையுடைய

மூர்ஷஜானா-கேசங்களுடைய

அந்தரே-நடுவில்

ஃஃஃ-தெளிவாக

மாஸ்தா-பிரகாசிக்கிற

மய்ய-மங்கலமான

சிந்தூரேஸா-வரிநூரத்தின்

கோட்டுடன்

अन्वितेन-கூடியதும்
 अम्बुदान्तः-மேகத்திற்குள்
 लसत्-பிரகாசிக்கின்ற
 चञ्चलावल्लि-மின்னல் கொடியோ
 [என்ற
 सन्देह-ஸந்தேஹத்தை
 सन्दायिना-கொடுப்பதுமான
 दीर्घ-நீண்ட
 सीमन्तमार्गेण-வகிடினால்
 संभूषितं-அலங்கரிக்கப்பட்ட
 कुङ्कुमैः-குங்குமத்தினால் [தும்;
 रूषितं-பூசப்பட்டதும்;
 सूक्ष्म-மிகவும் சிறிய
 लक्ष्म-அடையாளத்தோடு
 अन्वित-கூடிய
 अर्धेन्दु-அர்த்த சந்திராளுக்கு
 तुल्येन-ஸமமானதும்
 कस्तूरिका चित्रक-கஸ்தூரி தில
 कत्तिனால்
 उद्भासिना-இலங்குகிறதமான
 फालभागेन च-திருநெற்றியுடன்
 उद्भासितं-விளங்குவதும்;
 रोचना-கோரோசனையின்
 वासितं-வாஸனையோடு கூடிய
 मञ्जिमा-அழகு [தும்;

अध्यासितं-குடி கொண்டுருப்ப
 தும்;
 मन्दहासैः-புன்முறுவல்களால்
 सितं-வெண்மையானதும்
 वक्त्र-திருமுகத்தினுடைய
 कान्ति-प्रवाह-சோதிவெள்ளத்தி
 उत्थ-எழுந்த [லிருந்து
 वीचि-அலையோ என்ற
 भ्रम-आधायिना-பிரமத்தை கொ
 रुद्र-சிவனுடைய [டுப்பதும்;
 नेत्र-கண்ணிலிருந்து உண்டா
 अग्निना-நெருப்பினால் [ன
 मया सार्ध-என்னோடுகூட
 अस्य अपि-இதனுடையவும்
 दाह-कर्म-எரிந்துபோவது
 मा स्म भूत-எற்படவேண்டாம்
 इति निश्चित्य-என்றுநிச்சயித்து
 मातृत्व-தாய் என்கிற
 संबन्धतः-ஸம்பந்தத்தால்
 सूनचाप-மன்மதனால்
 आहितेन-வைக்கப்பட்ட
 चापोत्तमेन इव-சீரியனில்போன்ற
 भ्रुवोः द्रुन्द्रतः-இரண்டு புருவங்
 களால்
 शोभमानं-பிரகாசிப்பதும்;
 श्रिया-அழகினால்

निस्समानं-ஒப்பற்றதும்;
 निरस्त-அடக்கப்பட்ட
 इन्दु-சந்திரனுடைய
 मानं-கர்வத்தையுடையதும்;
 श्रवःपूर-காண்பாரணமான
 नीलोत्पल-தூந்-இரண்டு நீலோத்
 பல புஷ்பங்களுடைய
 माध्वीक-மதுவை
 पानार्थ-குடிப்பதற்காக
 अभ्यागताभ्यां-வந்தவைகளும்,
 पुरः-முன்பு
 नासात्मकं-மூக்கு என்கிற
 चंपकं-செண்பக புஷ்பத்தை
 वीक्ष्य-பார்த்து
 तद्भयेन-அதன் பயத்தால்
 पारिलवाभ्याम्-சஞ்சலமாயிருப்
 பவைகளான
 इन्दिन्दिराभ्याम् इव-வண்டுகள்
 போன்றதும்
 मणी-கல்லிழைத்த
 कर्ण-ताटङ्ग-காதணிகளின்
 रश्मि-கிரணங்களின்
 प्रवाह-பிரவாஹத்தில்
 स्फुरत्-மிளர்கிற
 मीन-மீன்களோ என்ற
 शङ्कावहाभ्यां-சங்கையைக் கொ
 டப்பவைகளும்,

मुखे-திருமுகத்தில்
 स्वीय-தங்களுடைய
 बन्धु-இனத்தைச் சேர்ந்தவை
 என்ற
 अमात्-பிரமத்தால்
 आगताभ्यां-வந்தவைகளான
 इन्दीवराभ्याम् इव-இரண்டு
 நீலோத்பலம் போன்றவை
 களுமான
 लोचनाभ्यां-இரண்டு திருக்கண்
 களோடு
 लसत्-திகழ்கின்றதும்
 ज्वलत्-ஜ்வலிக்கின்ற
 कुण्डल-தூந்-இரண்டு குண்ட
 லங்களின்
 रत्न-ரத்னங்களுடைய
 प्रभा-காந்தியால்
 चित्रिताभ्यां-அழகுபடுத்தப்பட்
 டவைகளும்
 मुराराति-ஸர்வேச்வரனுடைய
 लीला-லீலைக்காகவைக்கப்பட்ட
 मणी-दर्पणाभ्यां-ரத்னக்கண்ணாடி
 போன்றவைகளுமான
 कपोल-स्थलाभ्यां-இரண்டு கண்
 னப் பிரதேசங்களோடு
 श्रित-கூடியதும்;
 लोचन-கண் என்னும்
 इन्दीवर-நீலோத்பலத்தின்
 त्विद्-காந்திதானே என்கிற

भ्रमाधायि-ப்ரமததைத் தருகிற

नीलोत्पल-நீலோத்பலங்களால்

अंकुत-அலங்கரிக்கப்பட்ட

श्रोत्रयुक्त-திருக்காதுகள் சேர்ந்ததும்

सुखोत्पाद - ஸுகத்தை உண்டு பண்ண

शक्त - சக்தியுள்ளது ;

प्रसाद-அதுகாஹம் செய்வதி லேயே

अनुषक्त-நோக்கமுள்ளதும்

स्वपर्व-தன் பார்வகாலத்தில் (கணுவில்)

अस्थित-உதித்ததோ என்கிற

आन्ति-பிராந்தியை

सन्दायि-கொடுக்கிற

मुक्ता-முத்தினால்

लसत्-திகழ்கிற

नासिका-वंश-वल्ली-திருமுக்கு

என்னும் கொடிபோன்ற முங்கிலால்

उज्ज्वल-விளங்குவதும்;

वक्त्र-வாயாகிற

चन्द्र-சந்திரனுடைய

अन्तः-உள்பிரதேசத்தில்

उद्भासि-பிரகாசிக்கிற

पीयूष-அம்ருதத்தினுடைய

बिन्दु-திவலைகளோ என்னும்

भ्रमाधायि-எண்ணத்தைத்தரும்

दन्त-பற்களோடு

आश्रित-கூடியதுமான

मुख-திருமுகத்தை

सन्दधत्या-தரிக்கிறவளான

त्वयि-உன்னிடத்தில்,

श्री:!!-லக்ஷ்மி!

मे-என்னுடைய

मनोवृत्तिः-எண்ணம்

सदा-எப்போதும்

सादरा-பக்தியுடன்கூடியதாக

आस्ताम्-இருக்கட்டும்.

ஹே லக்ஷ்மி! மன்மதனுடைய பத்னியான ரதியைக் காட்டிலும் நீ அழகாயிருக்கிறாய். ஸகல ஆபத்துக்களும் விலகிப்போகும்படி செய்கிறாய். (அதனாலேயே) நீ சாரங்க பாணி பகவானுக்குப் பிரியமானவள். உன் திருமுகமண்டலத்தில் கேசங்களை ஸமமாகப் பிரித்து நீளமாக வகிட்டு எடுத்து மங்களமான வலிந்தூரத்தையிட்டு அலங்கரித்திருப்ப

பது மேகமண்டலத்திற்குள்ளே திகழும் ஒரு மின்னற் கொடியோ என்று தோன்றுகிறது. கஸ்தூரி திலகத்துடன் விளங்கும் திருநெற்றி மிகவும் சிறிய ¹மறுவுடன்கூடிய அர்த்த சந்திரன்போன்றிருக்கிறது. அலங்காரத்திற்காக குங்குமத்தைத் தடவி வாஸனைக்காக கோரோசனையும் பூசியிருக்கிறது. திருமுகமண்டலம் புன்முறுவல் பூத்து அழகுக்கு இருப்பிடமாய் இருக்கிறது. ²இரண்டு புருவங்களும் திருமுகத்தினுடைய சோதி வெள்ளத்தில் எழுந்த அலையோ என்ற எண்ணத்தைக் கொடுக்கின்றன. மேலும் ருத்ரன் தன்னை எரிக்கும்போது மன்மதன் தன் சீரிய வில்லும் எரிந்து போகாதிருக்கட்டும் என்று எண்ணி தன் தாயா கையால் இவளிடத்திலேயே அது இருக்கட்டும் என்று நிச்சயித்து வைத்த வில்தானே என்று சொல்லும்படியாக புருவங்கள் இருக்கின்றன. இம்முகத்தினழகு இணையற்றது; சந்திரனும் தன் அழகினால் உண்டான கர்வத்தை இழக்கும் படி செய்யப்பட்டிருக்கிறான். காதிலணியப்பட்ட நீலோத்பலங்களிலிருந்து பாயும் மதுவைப் பருகுவந்து எதிரில் தோன்றிய திருமுகு என்னும் செண்பகப் பூவைக்கண்டு என் செய்வோம் என்று திகைத்து நடுங்கும் இரண்டு! வண்டுகளைப் போலவும், கல்லிழைத்த காதணிகளின் கிரணங்களுடைய பிரவாஹத்தில் நீந்திக்கொண்டிருக்கும் இரண்டு மீன்களோ என்று எண்ணும்படியாகவும் முகம் தாமரைபோன்றுளதால் தங்கள் இனம் என்று எண்ணி ப்ரமத்தால் வந்து தயங்கும் இரண்டு நீலோத்பலங்கள் போலவும் திருமுகத்

¹ நெற்றியை அர்த்தசந்திரனுக்கும் திலகத்தை சந்திரனிடமுள்ள மறுவுக்கும் ஒப்பிட்டிருக்கிறது.

² புருவங்களை அலைகள் வில் இரண்டுக்கும், மூக்கை செண்பகப்பூவுக்கும் ஸமானமாகச் சொல்லுவது வழக்கம். வண்டுகள் செண்பக புஷ்பத்தைக்கண்டு பயப்படும்.

தில் திகழும் இரண்டு திருக்கண்களும் இருக்கின்றன. இரண்டு கபோலங்களும் காதுலணிந்த சூண்டலங்களின் ரத்னகிரணங்களால் அழகுபெற்று, ஸர்வேச்வரனுக்காக ஏற்படுத்தப்பட்ட இரண்டு ரத்னக் கண்ணாடிகளோ என்று நினைக்கும்படியிருக்கிறது. கண்ணாகிற நீலோத்பலத்தின் காந்தியே காதின்மேல் அணியப்பட்ட நீலோத்பலமோ என்று தோன்றுகிறது. திருமூக்கில் தொங்கும் முத்து மூக்கின் நுனியில் தானாகவே காலத்தில் தோன்றியதோ என்ற ஸந்தேஹத்தைக் கொடுக்கிறது. (முகத்தைச் சந்திரனுக்கு ஒப்பிடுவதால் சந்திரனுக்கு உள்ளே அம்ருத மிருப்பதுபோல்) இந்த சந்திர முகத்தில் பற்களே அம்ருத பிந்துக்கள்போல் தோன்றுகின்றன. பிறருக்கு ஸுகத்தை உண்டுபண்ண வல்லதும் அதுக்ரஹம் செய்வதிலேயே நோக்கமுள்ளதுமான இந்த அழகிய திருமுகமண்டலத் தைத் தரிக்கும் உன்னிடத்தில் எப்போதும் என்னுடைய மனது பக்தியுள்ளதாய் இருக்கட்டும். (3)

[அ-கை] ஸ்ரீ கோமளவல்லி நாயச்சியாரின் திவ்ய மங்கள விக்ரஹ ஸௌந்தர்யத்தை அனுபவிக்க நினைத்து முதலில் திருமுகத்தை அனுபவித்தார். பிறகு அது படிப்படியாக ஒவ்வொரு அவயவத்தின் சோபையைக் காட்டி அதை அனுபவிப்பித்துத் திருவடிகளளவும் செல்லக் கொண்டுபோயிற்று. கடைசியில் இனி வர்ணிக்க இயலாது என்று அறிந்து, 'நீயும் உன் பதியுமே பரதத்வம்; அடியேன் உங்களிருவருக்கும் தாஸன்' என்று தன் ஸ்வரூபத் தையுணர்ந்து, 'என்னைக் காப்பது உன் பொறுப்பு' என்று கூறி சாணம் புகுகிறார்.

* कलित-नमद्-अभीष्ट-पूर्ते ! विभूता-'मराते' ! 'सुरी-

* विहित नमदभीष्ट पूर्ते!-इत्यपि पाठः ॥

गीत-कीर्ते ! स्फुरद्-भव्य-मूर्ते ! त्वदीयस्य कण्ठस्य भासा
 जितस्य स्वकीय-ग्रभोः सन्निधौ भङ्ग आसीन्ममेति स्ववाचा
 विशिष्टा'-मिवाने ह्रिया भं भम् इत्येकदेशं ब्रुवाणस्य शंखेशितुः
 पाञ्चजन्यस्य घोषेण युद्धाङ्गणे सर्वशंखाभिमानः पराहन्यते
 किम् ! विधूयत्-कर-स्पर्श जातादराः चक्रवाका यदि स्युः
 भवेयुस्तदैतत्समाना इति ग्राज्ञवर्यैः स्तुताभ्यां लसन्-नाभि-
 कूपान्त-सरूढ-रोमालि-वल्ली-गुलुच्छ-भ्रमाधायकाभ्याम् अमर्त्या-
 पगा-शोभित-ग्रान्त-नीला'म्बुदा-' श्लेषवच्छृङ्ग-मेरु-द्वय-भ्रान्ति
 सन्दायकाभ्यां समुक्तासराभ्यां कुचाभ्यां लसत्-क्रोड-भागे !
 नमद्-देव-पूगे ! हरौ सानुरागे ! स्तनोर्वीधर-ग्रान्त-सञ्जात-वल्ली
 भ्रमाधायि-बाहाग्र-देशोल्लसत्-पल्लव-भ्रान्ति-सन्दायि-पाण्यङ्गुली-
 पङ्क्त्युपर्युद्धवत्-कोरकश्रेणि-सन्देह-कृद्धिर्नखै राजिते ! योगिमिः
 पूजिते ! मध्य-संयोजिते मेखला-दाम्नि सर्पत्वम् आशङ्कमानेन
 लोकेन वल्मीकमेवेति संभावितायां स्वकीया-'ङ्गभूषांशु-पूरे
 सदाऽऽवर्त-शोभां वहन्त्यां स्वनाभ्यां भ्रमच्छाङ्गि-चित्ते ! प्रश-
 स्त-प्रपत्ते ! तवीरु सुचारु जितादर्श-भानू जगद्वात्रि ! जानू कृता
 भ्रमोज-खेदौ कृपा-वायि-पादौ समस्तेऽपि लोके समानास्त्वया
 के ? त्वमेवासि माता ; स शार्ङ्गयेव नेता ; तवैवास्मि नित्यम् ;
 तथा वच्मि सत्यम् ; रमे ! पाहि मां, पाहि मां ; देवि ! तुभ्यं
 नमः ॥ ४ ॥

*கலித-நமதபீஷ்ட-பூர்த்தே! விதா தாமரா-ர்த்தே! ஸு
 ரீ-கீத-கீர்த்தே! ஸ்புரத்-பவ்ய-மூர்த்தே! த்வதீயஸ்ய கண்ட
 ஸ்யபாஸாஜிதஸ்ய ஸ்வகீய-ப்ரபோ: ஸந்நிதௌ பங்க ஆஸீந்
 - மமேதிஸ்வ - வாசா விஸிஷ்டா - 'பிதானே ஹ்ரியா 'பம்பம்' இத
 யேகதேஸம் ப்ருவாணஸ்ய ஸங்கேஸிது: பாஞ்சஜந்யஸ்ய கோ
 ஷேண யுத்தாங்கணே ஸர்வ - ஸங்காபிமாந: பராஹாந்யாதே
 கிம்? விதா த்யத்-கர-ஸ்பர்ஸ-ஜாதாதரா: சக்ரவாகாயதி ஸ்யு.
 பவேயுஸ் - ததைதத்-ஸமாநா இதி ப்ராஜ்ஞவர்யை: ஸ்துதா
 ப்யாம்ஸந் - நாபி-கூபாந்த-ஸம்நூடரோமானி - வல்ல - குரு
 ச்ச - ப்ரமாதாயகாப்யாம் அமர்த்யாபகா -லோபித -ப்ராந்த-நீ
 லாம்புதா' ஸ்லேஷவச் - ச்ருங்க-மேரு-த்வய-ப்ராந்தி- ஸந்தாய
 காப்யாம் ஸமுக்தாஸராப்யாம் குசாப்யாம் லஸத்-க்ரோட
 பாகே! நமத்தேவா-பூகே! ஹரௌ ஸாநுராகே! ஸ்தநோர்
 வீ-தா-ப்ராந்த ஸஞ்ஜாத-வல்ல - ப்ரமாதாயி - பாஹாக்ர-தே
 ஸோல்லஸத் -பல்லவ-ப்ராந்தி-ஸந்தாயி- பாண்யங்குலீ - பங்க
 த்யுபர்யுத்பவத - கோரக - ஸரேணி-ஸந்தேஹ-க்ருத்பி: நகை
 ராஜிதே! யோகிபி: பூஜிதே: மத்ய-ஸம்யோஜிதே! மேகலா -
 தாமநி! ஸர்ப்பத்வம் ஆஸங்கமானேந லோகேந வல்மீகம்
 ஏவேதி ஸம்பாவிதாயாம் ஸ்வகீயா- 'ங்க- பூஷாம்ஸு- பூரே
 ஸதரஃ வர்த்த - ஸோபாம் வஹந்த்யாம் ஸ்வ - நாப்யாம் ப்ர
 மச்-சார்ங்கி-சித்தே! ப்ரஸந்த - ப்ரபத்தே! தவோரு ஸு
 சாரு ஜிதாதர்ஸ-பாநா ஜகத்-தாத்ரி! ஜாநா க்ருதாம்போஜ
 கேதௌ - க்ருபா - வாபி- பாதௌ ஸமஸ்தே஽பி லோகே ஸ
 மாநாஸ் - த்வயா கே? த்வமேவாஸி மாதா; ஸ ஸார்ங்க்யேவ
 நேதா; தவைவாஸ்மி நித்யம்; ததா வச்மி ஸத்யம்; ரமே!
 பாஹி மாம்; பாஹி மாம்; தேவி! துப்யம் நம: || 4 ||

कलित-संभयपष्ट

अमीष्ट-मनोरथङ्गलिन

नमद्-वणङ्गकुक्षिहवाङ्गुदैः पूतैः-पूरर्त्तित्तिययुः दयवर्णैः

* விஹிதநமதபீஷ்டபூர்த்தே' என்றும் பாடம்,

விழுத-போக்கப்பட்ட
 அமர-தேவதைகளுடைய
 ஆர்த்தி!-துன்பத்தையுடையவ
 சூரி-தேவஸ்திரீகளால் [ளே!
 கீத-பாடப்பட்ட
 கீர்த்தி!-கீர்த்தியையுடையவளே!
 சூர-பிரகாசிக்கிற
 மய-அழகிய
 மூர்த்தி!-மூர்த்தியையுடையவளே!
 த்வித்ய-உன்னுடைய
 கரு-கழுத்தினுடைய
 பாச-காந்தியினால்
 ஜித-ஜயிக்கப்பட்டதும்,
 சுக-தன்னுடைய
 ப்ர-ஸ்வாமியினுடைய
 சநி-மூன்பே
 ம-எனக்கு
 ம-தோல்வி
 அசி-உண்டாயிற்று
 இ-என்று
 ச-தன் வார்த்தையால்
 விசி-பங்கம் என்ற) முழு
 வார்த்தையை
 அ-சொல்வதில்
 ஹி-வெட்கத்தினால்
 ம் ம்-பம் பம்
 இ-என்று

एकदेश-பங்கம் என்ற சொல்
 லின்) ஒருபகுதியை மட்டும்
 ब्रुवाणस्य-சொல்லுகிற
 शंखेशितु-சங்காதிபதியான
 पाञ्चजन्यस्य-பாஞ்சஜன்யத்தினு
 घोषेण-சப்தத்தினால் [டைய
 युद्धाङ्गणे-யுத்தபூமியில்
 सर्व-शंख-எல்லா சங்குகளுடைய
 अमिमानः-காவம் [யவும்
 पराहन्यते किं?-போக்கப்படுகிற
 தா என்ன?
 चक्रवाकाः-சக்ரவாகபகைகள்
 विधु-சந்திரானிடமிருந்து
 उद्यत-கிளம்பின
 कर-கிரணங்களுடைய
 स्पर्श-ஸ்பர்சத்தில் [களாக
 जातादराः-ஆசையுடையவை
 यदि स्युः-இருக்குமாகில்
 तदा-அப்பொழுது (அவை)
 एतत्समानाः-அவைகளுக்கு
 भवेयुः-ஆகும் [ஸ்மானமாக
 इति-என்று
 प्राज्ञवयैः-சிறந்த வித்வான்களா
 स्तुताभ्यां-புகழப்பட்டவை [ல்
 களும்,
 तसन्-விளங்குகிற
 नामि-நாமி என்னும்
 कूपान्ति-கிணற்றின் சமீபத்தில்

संखट-முளைத்த

रोमलि-ரோமங்களின் வரிசை

वल्ली-கொடியின் [யாகிற

गुलुच्छ-பூங்கொத்துக்களோ

भ्रम-எண்ணத்தை [என்கிற

आधायकाभ्यां-உண்டுபண் ணுகி
றவைகளும்,

अमर्त्यापगा-ஆகாச கங்கையால்

शोभित-சொபிக்கும்படி செய்
யப்பட்ட

प्रान्त-பிரதேசங்களையுடைய
தும்

नील-அம்புட-நீலமேகத்தினு
டைய

अश्लेषवन्-சேர்க்கையோடு
கூடிய

शृङ्ग-சிகரங்களுையுடையதான

मेरु-द्वय-இரண்டு மேருபர்வத
ங்களோ என்கிற

भ्रान्ति-எண்ணத்தை

सन्दायकाभ्यां-கொடுப்பவை
களும்

समुक्तासराभ्यां-முக்தா ஹாரங்க
ளோடு சேர்ந்தவைகளுமான

कुचाभ्यां-இரண்டு ஸ்தனங்களா

लसत्-பிரகாசிக்கிற [ல்

कोड भारो-வசூலஸ்தலத்தை
யுடையவளே

नमद्-வணங்குகிற

देव-पूगो-தேவஸமுஹங்களை
யுடையவளே!

हरौ-மஹா ஸிஷ் ணுவிடத்தில்

सानुरागो-பிரியமுள்ளவளே!

स्तन-ஸ்தனங்களாகிற

उर्वीधर-பர்வதங்களுடைய

प्रान्त-அருகில்

सञ्जात-முளைத்த

वल्ली-கொடியோ என்கிற

भ्रमाधायि-எண்ணத்தைத்தரும்

बाही-புஜங்களுடைய

अग्रदेश-துனியில்

उलसत्-இலங்குகிற

पल्लव-தளிர்ரோ என்னும்

भ्रान्ति-ப்ரமத்தை

सन्दायि-தரும்

पाण्यङ्गुली-கைவிரல்களின்

पंक्ति-வரிசைகளுடைய

उपरि-மேலே

उद्भवत्-முளைத்த

कोरक-மொட்டுக்களுடைய

श्रेणि-வரிசையோ என்கிற

सन्देह-कृद्भिः-ஸந்தேஹத்தை
உண்டுபண் ணுகிற

नखैः-நகங்களால்

राजिते-பிரகாசிக்கின்றவனே!
 योगिभिः-யோகிகளால்
 पूजिते!-பூஜிக்கப்பட்டவனே!
 मध्य-இடையுடன்
 संयोजिते-சேர்க்கப்பட்டிருக்கிற
 मेखला-ஒட்டியாணத்தின்
 दाम्नि-கயிற்றில்
 सर्प-இறுஸர்ப்பமோ என்று
 आशंकमानेन-சந்தைகையச் செய்
 लोकेन-ஜனங்களால் [கிற
 बल्मीकस एव-(பாம்புப்)புற்று
 इति-என்று [தான்
 संभावितायां-கருதப்பட்டதும்;
 स्वकीय-தன்
 अङ्ग-திருமேனியின்
 भूष-ஆபரணங்களுடைய
 अंशु-पूरे-காந்திப் பரவாஹத்தில்
 आवर्त-शोभा-அழகின் ஸௌந்
 वहन्त्यां-வஹிக்கிற [தாயத்தை
 स्व-नाभ्यां-தன் திருநாபியில்
 भ्रमत्-(அகப்பட்டுக்கொண்டு)
 சுழலுகிற
 शार्ङ्गि-சார்ங்கபாணியின்
 चित्ते!-மனதையுடையவனே!
 प्रशस्त-போற்றப்படுகிற
 प्रपत्ते!-(உன் திருவடிகளில் செ
 ய்யப்படும்) சரணுகதியை

युढेढयवने!
 जगद्-धात्रि!-ஜகதீச்வரி!
 तव-உன்னுடைய
 ऊरु-தொடைகள்
 सुचारु-மிகவும் அழகாயிருக்!
 जानू-முழங்கால்கள் [கின்றன
 जित-ஜயிக்கப்பட்ட
 आदर्श-கண்ணாடியின்
 भानू-காந்தியையுடையவை;
 कृपा-கருணைக்கு
 वापि-ஊற்றுப்போலுள்ள
 पादौ-திருவடிகள்
 कृत-செய்யப்பட்ட
 अंभोज-தாமரைகளுடைய
 खेदौ-துக்கத்தையுடையவை
 समस्ते-எல்லா
 लोके अपि-உலகத்திலும் கூட
 स्वया-உனக்கு
 समाना:-ஸமமானவர்கள்
 के-பார் ?
 त्वमेव-நீதான்
 माता-மாதாவாக
 असि-இருக்கிறாய்;
 सः शार्ङ्गि एव-அந்தசார்ங்க
 பாணிதான்
 नेता-ஸர்வேச்வரன்;
 नित्यं-எப்போதும்
 तव एव-உன்னுடையவனாகவே

अस्मि-இருக்கிறேன்.
तथा-அவ்விதம்
सत्यं-உண்மையாகவே
वच्मि-சொல்லுகிறேன்.
रमे!-லக்ஷ்மி!
मां-என்னை

पाहि-ரக்ஷி
मां पाहि-என்னை ரக்ஷி.
देवि!-தேவி!
सुख्यं-உனக்கு
नमः-நமஸ்காரம் (உன்னையே
சரணமடைகிறேன்).

[பொ-ரை] ஹே கோமளாம்ப! உன்னை ஆசிரயிக்கிறவர்களுடைய மனோரதங்களை நீ நிறைவேற்றிவைக்கிறாய். தேவதைகளுடைய துன்பங்களைப் போக்குகிறாய். அதனால் தேவ ஸ்திரீகள் உன் கீர்த்தியைப் பாடிக்கொண்டிருக்கிறார்கள். (அதற்கு ஏற்றவாறு) உன் திவ்யமங்கள் விக்ரஹம் மிக அழகாகப் பிரகாசிக்கிறது. *உன் கழுத்தின் அழகுக்குமுன்பு சங்கங்களுக்கு அதிபதியான பாஞ்சஜன்ய மும் தோற்றுவிட்டது. தன்ஸ்வாமியான சார்ங்கபாணி எதிரில் இருக்கும்போதே தனக்கு இப்படி கர்வபங்கம் ஏற்பட்டு விட்டது என்பதைச் சொல்ல ஆரம்பிக்கும்போதே வெட்கத்தினால் 'பங்கம்' என்ற முழுச்சொல்லை சொல்ல முடியாமல் அது 'பம்' 'பம்' என்று மாத்திரம் சொல்லி முடிக்கிறது. இப்படி 'பம்' 'பம்' என்று பாஞ்சஜன்யம் யுத்தபூமியில் ஒலிப்பதைப் பார்த்தால் அது மற்ற சங்கங்களை அழைத்து தேவியின் கழுத்தழகினால் (என் ஸ்வாமிக்கு முன்பு) நானே தோற்கடிக்கப்பட்டேனாகில், உங்கள் தோல்வியைப் பற்றிச் சொல்லவேண்டுமோ என்று அறிவிப்பதுபோலிருக்கிறது.

சக்ரவாகங்கள் சந்திரனுடைய கரஸ்பர்சத்தை ஸஹித்துக்கொண்டிருக்குமாகில் அவைகளை முத்துமலை

*ஸ்திரீகளின் அழகிய கழுத்து சங்கம்போன்றுள்ளது என்று வர்ணிப்பது கவிகளின் மரபு.

யுடன் கூடிய உன் ஸ்தனங்களுக்கு உபமானமாகச் சொல்ல
லாம் என்று வித்துவான்கள் உன் ஸ்தனங்களைப் புகழ்கிறார்
கள். இன்னும் அவை கொப்பூழ் என்னும் கிணற்றிலிருந்து
முளைத்த ரோமவரிசை என்னும் கொடியினால் தரிக்கப்பட்ட
இரண்டு பூங்கொத்துகள்போல இருக்கின்றன. ஸ்வச்ச
மான முத்துமாலையோடு உன் திருமார்வில் விளங்கும்
இரு ஸ்தனங்களும் இரண்டு சிறிய கார்மேகங்கள் சிகரங்
களில் வீற்றிருக்க நாலாபக்கமும் வெண்மையான கங்காப்
பிரவாகத்தின் காந்தி வீச உயர்ந்து நிற்கும் இரண்டு மேரு
பர்வதங்களோ என்று ஸந்தேஹிக்கும்படியாயிருக்கிறது.

தேவதைகள் கூட்டம் கூட்டமாக வந்து உன்னை
வணங்குகிறார்கள். நீ மஹாவிஷ்ணுவிடத்தில் விசேஷ
பிரீதியுள்ளவளாயிருக்கிறாய். உன் இரு புஜங்களும்
ஸ்தனங்களாகிற மலையளின் சாரலில் தோன்றிய இரண்டு
அழகிய கொடிகள்போன்றுள். அவற்றின் துனியிலுள்ள
விரல்கள் அக்கொடிகள் தளிர்ந்த தளிர்களோ என்றும்,
விரல்களின் நகங்கள் அக்கொடிகள் புஷ்பித்த மொட்டுக்
களின் வரிசையோ என்றும் ஸந்தேஹப்படுப்படியாக
இருக்கிறது. யோகிகள் உன்னை தியானம் செய்கிறார்கள்.
உன் இடையில் அணியப்பட்ட ஒட்டியாணம் சலங்கை
முதலான ஆபரணங்களின் கயிற்றை ஸர்ப்பம் என்று ஸந்
தேஹிக்கும் ஜனங்கள் உன் திருநாபியை அந்த ஸர்ப்பம்
வலிக்கும் ஆழந்த புற்று என்று கருது
கிறார்கள். உன் திருமேனியிலணியப்பட்ட திருவாபரணங்
களின் காந்தி வெள்ளத்தில் தோன்றிய ஒரு சுழல்போல
வும் உன் திருநாபி தோன்றுகிறது. சார்ங்கபாணியின்
மனது அச்சுழலில் அகப்பட்டுச் சுழன்றுகொண்டேயிருக்
கிறது. ஸர்வலோகேச்வரி! உன் திருவடிகளில் செய்யப்

படும் பிரபத்தி (ஸகல புருஷார்த்தங்களையும் கொடுப்பதால்) மிகவும் சிறந்தது (என்று போற்றப்படுகிறது). உன் தொடைகள் மிகவும் அழகுபெருந்தியவைகளாயும், முழங்கால்கள் கண்ணாடியின் கார்த்தியையும் வென்றவைகளாகவும் இருக்கின்றன. கருணை பெருகும் ஊற்றுப் போன்ற உன் திருவடிகள் தாமரையையும் வென்றிருக்கின்றன.

இப்படி (ஸ்ர்வவிதத்திலும் மேற்பட்டவளான) உனக்கு ஸமானம் எல்லா உலகிலும் யார் தானிருக்கிறார்கள்? (ஒருவரும் இல்லை.) நீயே ஸர்வ ஜகத்துக்கும் தாய்; உன் அருகில் எழுந்தருளியிருக்கும் அந்த சார்ங்க பாணி பகவானே ஸர்வேச்வரன், (நான் விஷ்ணுபத்னி யான) உன்னைச் சேர்ந்தவன் (உனக்கே தாஸபூதன்). இதை உண்மையாகவே சொல்லுகிறேன். ஹே லக்ஷ்மி! (இப்படி உன்னுடையவனாய் உனக்கு தாஸபூதனான) என்னை நீ காத்தருளுவாய். என்னை நீ காத்தருளுவாய், ஹே தேவி! உனக்கு நமஸ்காரம். (என் ஆத்மாவை உன்னிடம் ஒப்பித்து உன்னையே சரணமடைகிறேன்) (4)

இவ்விதம் 'திருக்குடந்தை' என்னும் திவ்ய தேசத்தையும், பொற்றாமரையில் அவதரித்து அங்கே கோயில் கொண்டிருக்கும் கோமளாம்பாவின் பாதவஸௌலப்யங்களையும் திவ்யபங்கள விக்ரஹத்தின் அவயவ ஸௌந்தர்யங்களையும் நான்கு தண்டகங்களால் வர்ணித்துவிட்டு ஒரு சுலோகத்தினால் இந்த ஸ்தோத்ரம் அந்த கோமள வல்லியின் பிரீதியின் பொருட்டு ஆகட்டும் என்று சொல்லித் தலைக்கட்டுகிறார்.

अतिमृदुल वचन गुंभं
 वरमेतद् वरदविष्णु कवि कथितम् ।
 दण्डक-रूपं स्तोत्रं
 कोमलवल्ली -मनो -मुदे भवतु ॥

इति
 श्रीभरद्वाजवंशमुक्ताफ ठीभूत कविकुलतिलक
 पदवाक्यप्रमाणपारावारपारिण
 महामहोपाध्याय महाकवि वेलाम्बूर
 श्रीवरदविष्ण्वार्यकृतिषु

कोमलादण्डकं सम्पूर्णम् ॥

அதிமீருதுல-வசந-கும்பம்
 வரமேதத் வரத-விஷ்ணு-கவி-கதிதம் ।
 தண்டக-ரூபம் ஸ்தோத்ரம்
 கோமளவல்லி-மனோ-முதே பவது ॥

இதி
 கோமளாதண்டகம் ஸம்பூர்ணம்

अतिमूढुल -மிக மிருதுவான वचन -சொற்களால்	दण्डकरूपं -தண்டகருபத்தில் அமைந்ததுமான
गुंभं- தொடுக்கப்பட்டதும்	स्तोत्रं- இந்த ஸ்தோத்ரம்
वरं- சிறந்ததும்	कोमलवल्ली -கோமளவல்லி நாய்ச்சியாரின்
वरदविष्णु-வரதவிஷ்ணு என்கிற	मनो मुदे -மனத்தின் ஸந்தோஷத்தைப் பொருட்டு
कवि- கவிமினால்	भवतु -ஆகக்கடவது
कथितमं-இயற்றப்பட்டதும்	

[பேர-ரை] தண்டகருபமான இந்த சிறந்த ஸ்தோத்ரம் மிகவும் மிருதுவான சொற்களைக்கொண்டு வரதவிஷ்ணு என்கிற கவிமினால் இயற்றப்பட்டது. இதைப் படித்தால் ஸாக்ஷாத் கோமளவல்லிநாய்ச்சியாருடைய திருவுள்ளத் திற்கு உகப்பு ஏற்பட்டு அதனால் படிப்பவர்களுக்கு ஸகல ம்ரோயஸ்ஸுகளும் உண்டாகின்றன.

ஸ்ரீ ஸுதர்சன வேதவித்யாபாடசாலாமாலா--முதல் மலர்

ஸ்ரீ கோமளாதண்டகம்

கிடைக்குமிடம்:---

1. K. N. ஸ்ரீநிவாஸராகவன்

" ஸ்ரீ லக்ஷ்மீஹயக்ரீவ மந்திரம் "

36, அய்யங்கார் தெரு, கும்பகோணம்

2. ஸ்ரீ ஸ்ரீநிவாஸராகவன், M.A

அம்பாள்புரம், புதுக்கோட்டை (திருச்சி)

SrI SarngapANi temple gopuram

SrI komaLA daNDakam

**English Translation
of
the Tamil commentaries**

SrI SARngapANi PerumAl and SrI komaLavalli nAcciyAr - tirukkuDantai

श्रीः
SrI:
श्रियै नमः
Sriyai nama:

॥ श्रीकोमळादण्डकम् ॥

|| SrIkomaLAdaNDakam ||

dhyAna sloka

सकलभुवनमाता सागराधीशजाता

प्रणमदवनकामा भास्करक्षेत्रधामा ।

शकलितभयमूला शार्ङ्गधन्वानुकूला

प्रविमलमुखबिम्बा पातु मां कोमळाम्बा ॥ १

sakalabhuvanamAtA sAgarAdhISajAtA

praNamadavanakAmA bhAskarakshetradhAmA |

SakalitabhayamUIA SARngadhanvAnukUIA

pravimala-mukha-bimbA pAtu mAm komaLAmbA || 1

Summary:

SrI komaLavalli nAcciyAr is eulogized as the repository of ananta kalyANa guNam-s such as paratvam (loftiness), saulabhyam (ease of approach), ASrita rakshaNam (protecting Her devotees) and destruction of the virodhis to the devotees. The kavi prays "May SrI komaLavalli nAcciyAr of these unbounded glories, protect aDiyEn too!"

Meanings and Comments:

SrI komaLavalli nAcciyAr is the Mother of the Universe (*sakala bhuvana mA+A*). She was born of samudra rAja and is intent on protecting those who worship Her. For this reason She has appeared in the bhAskara kshetram of tirukkuDantai; from which place She is continuously destroying our many sins and can be seen as the loving consort of SrI SARngapANi PerumAL. May the tAyAr Who has a blemishless beautiful face, protect aDiyEn!

The initial lines of the daNDakam describes the paratva saulabhyAdi guNA-s of SrI komaLavalli nAcciyAr and in the final few lines the poet prays for the protection of tAyAr. Also the greatness of the tirukkuDantai kshetram along with the mahimai of tAyAr and Her extraordinarily beautiful appearance (*divya mangala vighram*) are particularly mentioned at the outset in this first slokam itself. The kavi is grateful to the tirukkuDantai divya deSam for its mahopakAram of facilitating the darSanam of SrI komaLavalli nAcciyAr Who has chosen this kshetram to be Her place of residence.

daNDakam 1

भुवनतल-ललामभूतां निमज्जद्यथा तापहृत्-पूर - जाता - ऽम्बुजान्तर - निपीतासव - स्त्रीसमेताल्लिङ्गार
- गीताभिरामा -ऽतिशीताम्बु - सद्याद्रिजाता - तरङ्गोत्थ - वाता - ऽङ्कुराश्रान्त - धूता - ऽधिकूलस्थ -
चूतादि-पुष्पाभ्युदीता -ऽतुलामोद-जाता-ऽतिरेक-प्रणीता-ऽतनूदेक वाता- ऽऽयनासक्त - शीतांशु -
मुख्यास्य - लीलोल्लवत्सर्व - कालोन्मिषत् - तुङ्ग - शैलोल्लसन् निर्मला - ऽऽलोक -शुभ्रांशु -
जालोत्कटभ्रान्तिम् अश्रान्त - सद् -द्रव्य विश्राणना - ऽऽसक्त - विश्रान्तिभूमि -क्षमा पाल -वर्यैः सदा
पालितां ध्वस्तपापां प्रमाद्यद्-गजाळी- कनद्- गण्ड-पाळी-मदास्वाद-केळी-समुद्यद्रवाळीन्द्र-शोभि-
प्रतोळी-समुद्यन्-निषद्या-लसत्पण्य-हृद्याम् उदाराम् अवद्यानभिज्ञां च विद्यावधू-विभ्रमोद्यानवेदान्त-
वेद्याश्रितां सन्ततेज्या-व्रतारब्ध-याज्यान्त-वेला-ऽहुताज्यादि हव्यांशभोज्यादितेयाग्रय राज्यादृत -
स्तोत्रघोषा-हताशेष-दोषां कचिन्-निर्निमेषाङ्गना-निर्विशेषा-ऽकृति-स्फूर्जद्-एणाक्ष्युपाश्लिष्ट-
वीणारदोज्जीवितैणाङ्कचूडाक्षिकोणाग्नि - सात्पञ्चवाणां पुरीं कुम्भकोणाह्वयां भूषयन्ती सुरान् तोषयन्ती
नतान् पोषयन्ती भयं शोषयन्ती मराळी-गरुद्-वात-वेगावमग्ना-ऽञ्जगर्भोत्पतत्पुष्पलिट्-सूचित-स्वाम्बु-
मज्जत्-जनांहो-विमुक्तेः सुवर्णाम्बुजिन्यास्तटान्ते नमस्यार्थम् अभ्यागतैः विस्मयान्-निश्च-लाङ्गैरिवा -
ऽलङ्कृते पुत्रिकारूपदेवैर्विमाने- ऽसमाने स्थिता कोमळाम्ब ! त्वम् अस्मान् अवेः ॥ 1 ॥

bhuvanatala-lalAmabhUtAm nimajjadvyathA tApahrt-pUra - jAtA - ambujAntara -
nipItAsava - strIsametAlijhankAra - gItAbhirAmA -atiSIItAmbu - sahyAdrijAtA -
tarangottha - vAtA - ankurASrAnta - dhUtA - adhikUlastha - cUtAdi-
pushpAbhyudItA -atulAmoda-jAtA-atireka-praNIItA-atanUdreka vAtA-
ayanAsakta - SIItAmSu - mukhyAsya - lIlodbhavatsarva - kAlonmishat - tunga -
Sailollasan nirmala - Aloka -SubhrAmSu - jAlotkaTabhrAntim aSrAnta - sad -
dravya viSrANanA - Asakta - viSrAntibhUmi -kshamA pAla -varyai: sadA pAlitAm
dhvastapApAm pramAdyad-gajALI- kanad- gaNDa-pALI-madAsvAda-keLI-

samudyadravALIndra-Sobhi-pratoLI-samudyan-nishadya a-lasatpaNya-hradyAm
udArAm avadyAnabhijnAm ca vidyAvadhU-vibhramodyAnavedAnta-vedyASritAm
santatejyA-vratArabdha-yAjyAnta-velA-AhutAjyAdi
havyAmSabhojyAditeyAgraya rAjyAdrta - stotraghoshA-hatASesha-doshAm
kvacin-nirnimeshAnganA-nirviSeshA-Akrti-sphUrjad-eNAkshyupASlishTa-
vINAradojjIvitaiNankacUDAkshi koNAgni - sAtpancavANAm purIm
kumbakoNAhvayAm bhUshayantI surAn toshayantI natAn poshayantI bhayam
SoshayantI marALI-garud-vAta-vegAvamagnA- abjagarbhotpatatpushpaliT-
sUcita-svAmbu-majjat-jajamho-vimukte: suvarNAmbujinyAstaTAnte
namasyArtham abhyAgatai: vismayAn-niSca-lAngairivA - alankrte
putrikArUpadevairvimAne- asamAne sthita komaLamba! tvam asmAn ave:||1||

Meanings and Comments:

Oh Divine Mother! SrI komaLavalli! You who reside under the matchless vimAnA on the banks of the golden lotus pond in the divya deSam of tirukkuDantai, please protect aDiyOngaL! This divya deSam is like a beautiful decorative mark (**tilakam**) for the Entire Earth (**bhUmaNDalam**). The river Cauvery that originates from the "**sahyam**" mountain ranges flows near this divya deSam. The troubles and travails of those that take a bath in this holy river are totally washed away. The drones with their mates buzz around happily, drinking heavily of the perfumed honey from the beautiful lotuses that grow on the waters. The cool breeze that arises from the lapping waves of the river carries with it the fragrances of the flowers of the Mango trees and others that grow there. The mere touch of this fragrant cool breeze creates loving thoughts in the minds of the beautiful moon-faced women of the divya deSam. As if to mitigate their ardour these beautiful lasses sit on soft cushions very close to the windows in their houses. The radiance of their enchanting faces makes one wonder whether the blemishless moons that shine forever from the tall peaks of mountain ranges, are somehow lending their brilliant rays from those places to this divya deSam!

The rulers of this place are forever keen on giving alms and excellent gifts to all who seek them, so these kings can be thought of as the final frontier for helping

others.

Groups of elephants in rut roam the streets with their hormonal secretions running down their eyes like tears of joy. These waters are gleefully drunk by the buzzing bees. Various merchandizes of the highest quality are displayed in neat arrangements in the shops that line both sides of the streets of this place. The city appears vast, blemishless and capable of destroying every sin.

Many mahAns, j~nAnis and scholars live here who are well versed in Veda - VedAntam, that they appear to be the favorite garden (udyAnavanam) frequented by Saraswati devi. These scholars are always immersed in prayers to PerumAL (bhagavadArAdhanam) and they perform yAgAs (fire-sacrifices) without let. The best of the devAs arrive at these yAgasAlAs to accept the offerings (AhUtis) presented to them at the end of the yAgAs. The resounding utterances of veda mantras that are heard during those times in appreciation of these devAs, have the power to drive away all kinds of blemishes. At some places, women with beautiful eyes (sulocanai-s) who are comparable to divine celestial ladies (devastrI-s) are singing sweetly while playing the veeNa. The melodious songs are enchantingly potent with love (srngAra rasam) that they could re-animate and bring back to life, Manmathan (Cupid, the Lord of love) who was burnt to ashes by the sparks emitted by the third eye of rudran.

You decorate this great kumbakONa kshetram by Your Presence, thereby delighting the hearts of the devatas and sustaining the devotees (AsritAs) by alleviating everyone's sorrows and fears.

Many majestic swans play by fluttering their wings in the waters of the Golden Pond from which You originated. This play causes the lotus flowers that happily grow there to briefly dip in the waters. The honeybees that inhabit the flowers are forced to take flight when the lotuses so dip into the water. The sight of dark honey bees flying out suddenly of the Golden Lotus pond gives the appearance of the sins taking flight from the fortunate ones (bhAgyavAn-s) that take bath in the pond. On the banks of this holy tank is the vimAnA under which You have

taken residence. The sight of the statues (**pratimai-s**) that decorate that lofty vimAnA makes one wonder whether the numerous devatA-s that came a-visiting to pay their obseience to You, have become so taken up by surprise at the greatness of the divya deSam as well as Your majesty that they have permanently become etched in stone on the vimAnA!

Oh Mother komaLavalli! You who have taken residence under the beautiful vimAnA on the banks of the Golden Lotus pond in tirukkuDantai; please protect us!
(1)

Summary:

The author establishes the limitlessness of tAyAr-s greatness and majesty, by drawing attention to Her many kalyANa guNA-s like "**sakala phalapradatvam**" (wish granting quality) in this daNDakam. Even though She has, out of Her saulabhyam to bless Her devotees in this bhUIOkam, taken residence in the divya deSam of tirukkuDantai which is full of beauty, wealth and good fortune, Her greatness and auspicious qualities are without limits and beyond expression!

SrI SARngapANi swamy temple tank

daNDakam 2

अखिलजननि ! शार्ङ्गपाणि-प्रिये ! कीरवाणि ! प्रसर्पत्कृपाणि प्रभा-बन्धुराणि व्यथा-मोक्षणानि स्तुब्ध-
रक्षणानि स्फुटा-ऽनीक्षणानि प्रकामं निधेहि प्रणम्रे मयि प्रोल्लसत्पद्मवाटी-गृहे ! स्वर्ण - शाटी युते !
स्वर्वधूटी-करोत्क्षिप्त-वीटीदलास्वाद-धाटी- सुशोणोष्ठि! चेटीभवद् देवकोटीशिरःस्थास्तु-कोटीर-जुष्टांघ्रि-
युग्मे ! प्रियोरो-विहारे! प्रकृष्टांशु-हारे! मराली-प्रचारे ! महिष्ठोपचारे! कृताघ-व्युदासे! कृपा-गुप्त-दासे!
भवद्-दृष्टि-लेशो भवेच्चेद्-अधीशो विशां वा दिशां वा जनो जायतेऽल्पोऽपि मूढोऽप्यहो ! कल्पवल्ली-सुमा-
ऽनल्प-माधवी-झरी-कल्प-भूयो-भव-जल्पभाक् कंसजित्-तल्पभङ्गं गिरा कल्पयत्यन्तिके शार्ङ्गधन्वा-ह्वं
भासते यन्महस्-तत्प्रियायां रमायां महोदारता नित्यसिद्धा द्विधाऽपीति सर्वे बुधास्त्वां रमे ! शौरि---रामे !
(अ)रविन्दलोचये मे गर्तिन त्वदन्ये सुरास्सिन्धुकन्ये! अम्ब ! लक्ष्मीन्दरे ! मन्दिरेष्वक्षि निक्षिप्यतां नस्त्वये
त्यानमन्ति प्रकामं जगन्ति प्रमोदोल्लसन्ति त्वयाऽस्मूनि सन्ति, स्फुरच्चन्द्र-रश्मिच्छटा- मिश्रितेनेव
मेघव्रजेन स्ववक्त्रात्मना पूर्णचन्द्रेण पाश्चात्यदेशे सितै रज्जु-जालैर्निबद्धात्मनेव-ऽन्धकारेण गङ्गा झरी-सङ्ग-
भाजेव सूर्यात्मजा-स्रोतसामल्लिका-मालिका-शोभिना केशपाशेन नील-प्रकाशेन संशोभिते हेमभाऽपि त्वम्
अत्यद्भुतं कृष्णकान्ते प्रसीदेति संप्रार्थ्यसे साधुभिः ॥ २ ॥

akhilajanani! SARngapANi-priye! kIraVANi! prasarpatkrpANi prabhA-bandhurANi
vyathA-mokshaNAni stubad-rakshaNAni sphuTA-anIkshaNAni prakAmam nidhehi
praNamre mayi, prollasatpadmavATI-grhe! svarNa - SATI yute! svarvadhUTI-
karotkshipta-vITIdalAsvAda-dhATI-suSoNoshThi! ceTIbhavad devakoTISira: -
sthAsnu-koTIRA-jushTAmghri-yugme! priyoro-vihAre! prakrshTAmSu-hAre!
marAlI-pracAre! mahishTopacAre! krtAgha-vyudAse! krpA-gupta-dAse! bhavad-
drshTi-leSo bhaveccead-adhISo viSAm vA diSAm vA jano jAyatealpoapi
mUDhoapyaho! kalpavallI-sumA-analpa-mAdhavI-jharI-kalpa-bhUyo-bhava-
jjalpabhAk kamsajit-talpabhangam girA kalpayatyantike SARngadhanvA-hvyam

bhAsate yanmahas-tatpriyAyAm ramAyAm mahodAratA nityasiddhA dvidhApIti
sarve budhAstvAm rame! Sauri...rAme! (a)ravindalocaye me gartina tvadanye
surAssindhukanye! ambal lakshmiIndare! mandireshtarakshi nikshipyatAm nastvaye
tyAnamanti prakAmam jaganti pramodollasanti tvayAsmUni santi, sphuraccandra-
raSmicChaTA- miSriteneva meghavrajena svavaktrAtmanA pUrNacandreNa
pAScAtyadeSe sitai rajju-jAlairnibaddhAtmaneva-andhakAreNa gangA jharI-
sanga-bhAjeva sUryAtmajA-srotasAmallika-mAlika-SobhinA keSapASena nIla-
prakASena samSobhite! hemabhApi tvam atyadbhutam krshNakAnte prasIdeti
samprArthyase sAdhubhi: ||2||

Meanings and Comments:

Oh komalAmbA! You are the Mother of All worlds! The beloved of SrI
SArngapANi! Your speech is as sweet as that of a parrot! Your eyes are filled
with compassion. Your beautiful eyes reflect the great protection that You
bestow on Your devotees by destroying all dangers to them! Please shower
aDiyEn, Your humble devotee; also with the same benevolence and bless aDiyEn
with absolute happiness!

You favor the sacred waters filled with fully blossomed lotuses as Your choice
place of residence! Beautiful silk garments comparable to being made of gold are
Your dresses! Your lips appear red due to the intake of the betel leaves that have
been devoutly prepared by the celestial damsels! All the devatA-s who are Your
servants, prostrate before You in a such a way that the crown on their heads
touch Your holy feet! The broad and beautiful chest (tirumArbu) of Your husband
(SrIman nArAyaNan!) is Your playground! Your walk is comparable to that of a
rAjahamsam - a very beautiful swan! The beautiful necklace (hAram) around Your
neck shines brilliantly! Everyone offers You respects and prayers in plenty! You
destroy the sins of people and due to Your karuNai correct the sinners from their
erring ways and make them Your devotees and thereby protect them! Even a
slight glance from Your lovely eyes (kAtAksham) elevates an ordinary human being
to become a great leader of all men or a great king of all lands! Even an ignorant
simpleton when blessed by Your kaTAKsham, becomes a master of knowledge and

sweet words flow from his lips, like flowers falling off the wish-granting kalpakavrksham! By the power of his mastery over speech such a man would gain victory even over the thousand tongued AnantAzhwaN, who is serving as the divine bed for the King of tirukkuDantai (SrI SARngapANi PerumAL).

The Eternal flame (param-jyoti) called as 'sArngapANi' (maha:) shines beautifully next to You! As the Consort (patni) of that Eternal Flame You possess both the forms of 'mahodhara' (1. Being the Consort of Maha: and 2. Being very kind - mahA udhAra guNa) and knowing this all the mahAns pay obeisance to You as: "ramE! vishNu patnI (Consort of VishNu)! Dweller of Lotus Flower! Princess of the Ocean! Divine Mother! Lakshmi! sarveSvari (Queen of All)! aDiyEn will never consider any other devata-s than You as worthy of worship! They can never be aDiyEn's refuge! Please shower Your benevolence on our homes! It is only because of You that all the worlds have attained pure bliss and exist happily!

Your long, dense and dark keSam that has been decorated with strands of jasmine flowers shines so beautifully so that it reminds aDiyEn of the mixture of the full moon with dark clouds, Your enchanting face (tirumukham) makes aDiyEn think of the Full moon being tied up from behind with white strands of ropes to the darkness of the night, the sight also makes aDiyEn think of the beautiful confluence of the waters of river yamunA with the forceful flow of river Ganges! Though You possess a golden complexion, sAdU-s pray to you as "krshNa kAnte! Please bless us!". This may sound surprising and opposing in meaning but this is not so! (KrshNa kAnte should be rightly interpreted as captivatingly beautiful due to Her dark keSam or the other correct interpretation should be She Who is very dear to SrI krshNA!).

Summary:

The author who earnestly began by praising the Atma guNA-s such as paratvam and saulabhyam of SrI komaLavalli nAcciyAr, quickly became entranced by the great anubhavam of the matchless beauty of tAyAr's mUrty (vigraha guNa) and it was as natural and inevitable for the author to sing praises of tAyAr's divine

saundharyam as it was for water to collect in a storage tank at the bottom of a steep hill (paLLa maDai)! So in both of the following daNDakams the author details the auspicious divya mangaLa vigraham of tAyAr. Of those two daNDakams, the author gets enchanted by the divya tirumukha saundharyam (the beautiful face) of tAyAr in the first and goes to great lengths to describe it.

SrI SARngapAni and SrI komaLavalli nAcciyAr!

daNDakam-3

सुमशर ललना-ऽभिरामे ! कृतापद्-विरामे ! रमे ! शार्ङ्गिरामे! सदा सादरा मे मनोवृत्तिरास्तां त्वयि श्रीः!
स्फुटं मूर्धजानां द्विधा संविभक्तात्मनाम् अन्तरे भास्वता भव्य-सिन्दूर-रेखान्वितेनाऽम्बुदान्तर-लसच्चञ्चला-
वल्लि-सन्देह-सन्दायि ना दीर्घ-सीमन्तमार्गेण संभूषितं, कुङ्कुमै रूषितं, सूक्ष्म-लक्ष्मा-ऽन्वितार्धेन्दुतुल्येन
कस्तूरिका-चित्रकोद्भासिना फाल-भागेन चोद्भासितं, रोचना-वासितं मञ्जिमा-ऽध्यासितं, मन्दहासैः सितं
वक्र-कान्ति-प्रवाहोत्थ वीचि-भ्रमाधायिना रुद्रनेत्राग्निना-ऽस्यापि सार्धं मया स्म भूद्-दाह-कर्मेति निश्चित्य
मातृत्व-संबन्धतः सूनचापा-ऽऽहितेनेव चापोत्तमेन भ्रुवोर्-द्वन्द्वतः शोभमानं, श्रिया निस्समानं, निरस्तेन्दु-
मानं, श्रवःपूर-नीलोत्पल-द्वन्द्वमाध्वीक-पानार्थम् अभ्यागताभ्यां, पुरो वीक्ष्य नासात्मकं चम्पकं त्वद्भयेनेव
पारिपल्लवाभ्यामिवेन्दिन्दिराभ्यां मणीकर्ण-ताटङ्क-रश्मि-प्रवाह-स्फुरन्-मीन-शङ्कावहाभ्यां, मुखे स्वीय-
बन्धु-भ्रमाद् आगताभ्याम् इवेन्दीवराभ्यां लसल्लोचनाभ्यां, ज्वलत्-कुण्डल-द्वन्द्व-रत्न-प्रभा चित्रिताभ्यां
मुराराति-लीलामणी-दर्पणाभ्यां कपोल-स्थलाभ्यां श्रितं, लोचनेन्दीवर-त्विङ्ग भ्रमाधायि नीलोत्पला-
ऽलङ्कृत-श्रोत्र-युक्तं, सुखोत्पाद्-शक्तं प्रसादानुषक्तं स्व-पर्वोत्थित-भ्रान्ति-सन्दायि-मुक्ता-लसन्-नासिका-
वंश-वल्लयुज्ज्वलं वक्र-चन्द्रान्तर-उद्भवासिपीयूष-विन्दु-भ्रमाधायि-दन्ता-श्रितं सन्दधत्यां मुखम् ॥ ३ ॥

sumaSara lalanA-abhirAme ! krtApad-virAme ! rame ! SARngirAme! sadA sAdarA
me manovrttirAstAm tvayi SrI:!! sphuTam mUrdhajAnAm dvidhA
samvibhaktAtmanAm antare bhAsvatA bhavya-sindUra-rekhAnvitenAmbudAntar-
lasaccancalA-valli-sandeha-sandAyi nA dIrgha-sImantamArgeNa sambhUshitam,
kunkumai rUshitam sUkshma-lakshmA-anvitArdhendutulyena kastUriKA-
citrakodbhAsinA phAla-bhAgena codbhAsitam rocanA-vAsitam manjimA-
adhyAsitam mandahAsai: sitam vaktra-kAnti-pravAhottha vIci-bhramAdhAyinA
rudranetrAgninA-asyApi sArdham mayA sma bhUd-dAha-karmeti niScitya
mAtrtva-sambandhata: sUnacApA-Ahiteneva cApottamena bhruvor-dvandvata:

SobhamAnam SriyA nissamAnam nirastendu-mAnam Srava:pUra-nIlotpala-
dvandvamAdhvIka-pAnArtham abhyAgatAbhyAm puro vIkshya nAsAtmakam
campakam tvadbhayeneva pAripallavAbhyAmivendindirAbhyAm maNIkarNa-
tATanka-raSmi-pravAha-sphuran-mIna-SankAvahAbhyAm mukhe svIya-bandhu-
bhramAd AgatAbhyAm ivendIvarAbhyAm lasallocanAbhyAm jvalat-kuNDala-
dvandva-ratna-prabhA citritAbhyAm murArAti-IIAmaNI-darpaNAbhyAm kapola-
sthalAbhyAm Sritam locanendIvara-tvina bhramAdhAyi nIlotpala-alankrta-
Srotra-yuktam sukhotpAd-Saktam prasAdAnushaktam sva-parvotthita-bhrAnti-
sandAyi-muktA-lasan-nAsika-va|nSa-vallayujjvalam vaktra-candrAntar-
udbhavAsipIyUsha-bindu-bhramAdhAyi-dantA-Sritam sandadhatyAm
mukham||3||

Meanings and Comments:

Hey Lakshmi! You are more beautiful than rati, wife of Manmatha, the God of Love! You chase away all dangers, due to which You are the most beloved of SrI SArngapANi! The neat parting of Your keSam in the centre of Your head and the decoration with the sindhUram (red color powder) on that parting makes aDiyEn wonder if it is a fork of lightning amidst thick dark clouds. The forehead adorned with kastUri tilakam (a fragrant paste made of sandalwood and saffron) reminds aDiyEn of the half-moon with a small dark spot¹ (maRu) in it! As part of the decoration, kukumam and gorojanam for fragrance have also been applied! The enchanting smile on Your face (tirumukham) lights up the entire face making it a beautiful sight to behold! ²The twin eye-brows gives the impression of being the waves created by the brilliant flood of rays that shine from Your beautiful face! They also make aDiyEn wonder whether they are the beautiful bow of Manmathan who was burnt to ashes by the third of eye of rudran, who probably gave the bow for safe-keeping to You, his Mother! This lovely tirumukham is matchless and puts even the Moon God to shame ending his pride in himself being very beautiful! Your charming eyes (tirukkaNkaL) are like two honeybees that hastened to drink the honey that flowed from the neelotpala ear-studs but were stunned and shaken by fear on encountering the loveliness of the nAsi (nose) that is like the shenbaka

flower; like a pair of fish that are swimming happily on the flood of rays that radiates from the diamond studded ear-studs; and like two blue lotuses (*neelotpala*) that approach with trepidation, deluded into thinking that they are amidst some of their own kind. Your twin cheeks (*kapolams*) so smooth and shining radiantly due to the rays of the diamond ear-rings makes aDiyEn think that they are the twin jeweled mirrors made for sarveSvaran (srIman nArAyaNan) to behold His beautiful form! adiyEn also wonders whether the captivating magnetic eyes that are like blue lotuses themselves are one and the same as the blue lotus ear-rings that are worn by You! The pearl that hangs from the nose-ring worn by You makes me think that it appeared on its own, on Your nose from Time immemorial! (Since tAyAr's tirumukham is compared in analogy to the full moon, the pearl on the nose-ring is analogically compared to the ambrosia - amrtam- that is believed to be present inside the moon always!).

SrI komaLavalli nAcciyAr

On this full-moon like face, the pearly white teeth resemble the droplets of ambrosia (*amrta bindu-s*). Let aDiyEn's mind forever be utterly devoted to You,

Who possess a wonderfully beautiful face that generates happiness for others and Who is intent always on showering anugraham (blessings) on Your children! (3)

Summary:

The author intent on enjoying the anubhavam of meditating on SrI komaLavalli nAcciyAr's divya mangala vigraham, first starts with the incomparable beauty of Her tirumukhamaNDalam. As he progresses, describing the loveliness of Her form, he comes upon Her holy feet. Realizing his inability to describe Her beauty any further, he surrenders at Her sacred feet by declaring that "You and Your Husband are the paratatvam; aDiyEn is the humble servant (dAsan) of both of You". Here he realizes his svaroopam (of the jeevan being an eternal servant of his eternal master SrIman nArAyaNan and pirATTi) and gives up the burden of his care and protection to Them.

Notes:

- ^{1.} tAyAr's forehead has been compared to ardha-candran (half moon) and the tilakam has been compared to the beauty-spot (maRu).
- ^{2.} tAyAr's eyebrows have been compared to both waves and the bow of Manmatha and Her nose has been compared to the shenpaka flower. This is general usage in poetry. Further honeybees generally fear to approach the shenpaka flowers.

daNDakam-4

कलित-नमद्-अभीष्ट-पूर्ते ! विधूता-ऽमरार्ते ! सुरी-गीत-कीर्ते ! स्फुरद्-भव्य-मूर्ते ! त्वदीयस्य कण्ठस्य
भासा जितस्य स्वकीय-प्रभोः सन्निधौ भङ्ग आसीन्ममेति स्ववाचा विशिष्टा-ऽभिधाने हिया भं भम्
इत्येकदेशं ब्रुवाणस्य शंखेशितुः पाञ्चजन्यस्य घोषेण युद्धाङ्गणे सर्वशंखाभिमानः पराहन्यते किम् !
विधूद्यत्-कर-स्पर्श जातादराः चक्रवाका यदि स्युः भवेयुस्तदैतत्समाना इति प्राज्ञवर्यैः स्तुताभ्यां लसन्-
नामि-कूपान्त-संरूढ-रोमालि-वल्ली-गुलुच्छ-भ्रमाधायकाभ्याम् अमर्त्यापगा-शोभित-प्रान्त-नीलाऽम्बुदा-
ऽश्लेषवच्छङ्ग-मेरु-द्वय-भ्रान्ति-सन्दायकाभ्यां समुक्तासराभ्यां कुचाभ्यां लसत्-क्रोड-भागे! नमद्-देव-यूगे !
हरौ सानुरागे ! स्तनोर्वीधर-प्रान्त-सञ्जात-वल्ली भ्रमाधायि-बाहाग्र-देशोल्लसत्-पल्लव-भ्रान्ति-सन्दायि-
पाण्यङ्गुली-पञ्चयुपर्युद्धवत्-कोरकश्रेणि-सन्देह-कृद्धिर्नखै राजिते ! योगिभिः पूजिते! मध्य-संयोजिते
मेखला-दान्नि सर्पत्वम् आशङ्कमानेन लोकेन वल्मीकमेवेति संभावितायां स्वकीया-ऽङ्गभूषांशु-पूरे
सदाऽऽवर्त-शोभां वहन्त्यां स्वनाभ्यां भ्रमच्छार्ङ्गि-चित्ते ! प्रशस्त-प्रपत्ते ! तवोरू सुचारू जितादर्श-भानू
जगद्धात्रि ! जानू कृताम्भोज-खेदौ कृपा-वापि-पादौ समस्तेऽपि लोके समानास्त्वया के? त्वमेवासि माता;
स शार्ङ्गयेव नेता; तवैवास्मि नित्यम् ; तथा वच्मि सत्यम् ; रमे ! पाहि मां, पाहि मां ; देवि ! तुभ्यं
नमः ॥४॥

kalita-namad-abhIshTa-pUrte ! vidhUtA-amarArte ! surI-gIta-kIrte !sphurad-
bhavya-mUrte !tvadIyasya kaNThasya bhAsA jitasya svakIya-prabho: sannidhau
bhanga AsInmameiti svavAcA viSishTA-abhidhAne hriyA bham bham ityekadeSam
bruvANasya Sa|nkheSitu: pAncajanyasya ghosheNa yuddhAngaNe
sarvaSa|nkhAbhimAna: parAhanyate kim! vidhUdyat-kara-sparSa jAtAdarA:
cakravAkA yadi syu: bhaveyustadaitatsamAnA iti prAjnavaryai: stutAbhyAm
lasan-nAmi-kUpAnta-samrUDha-romAli-vallI-gulucCha-bhramAdhAyakAbhyAm
amartyApagA-Sobhita-prAnta-nIA ambudA-aSleshavacChrnga-meru-dvaya-

bhrAnti-sandAyakAbhyAm samuktA sarAbhyAm kucAbhyAm lasat-kroDa-bhAge!
namad-deva-yUge harau sAnurAge! stanorvIdhara-prAnta-sanjAta-vallI
bhramAdhAyi-bAhAgra-deSollasat-pallava-bhrAnti-sandAyi-pANyangulI-
paInktyuparyudbhavat-kora-kaSreNi-sandeha-krdbhirnakhai rAjite ! yogibhi:
pUjite ! madhya-samyojite mekhalA-dAmni sarpatvam ASankamAnena lokena
valmIkameveti sambhAvitAyAm svkIyA-angabhUshAmSu-pUre sadAavarta-
SobhAm vahantyAm svanAbhyAm bhramacChArngi-citte ! praSasta-prapattel
tavorU sucArU jitAdarSa-bhAnU jagaddhAtri ! jAnU krtAmbhoja-khedau krpA-
vApi-pAdau samasteapi loke samAnAstvayA ke? tvamevAsi mAtA; sa SARngayeva
netA; tavaivAsmi nityam; tathA vacmi satyam; rame ! pAhi mAm, pAhi mAm; devi!
tubhyam nama: ||4||

Meanings and Comments:

Hey komaLambA! You fulfill all the wishes of those that take refuge in You! You destroy the sorrows of devata-s. Hence the celestial damsels are ever singing Your praises! Your divya mangaLa vigraham that shines so radiantly proves those praises to not be in vain! ¹PAncajanya, which is considered to be the greatest of all conch shells, loses its importance in comparison to your lovely neck! Ashamed of losing its prominence and loss of face in front of SrI SARngapANi perumAL, its swAmi, the hapless pAncajanyam unable to say loudly the word 'bhangam' meaning 'damage to its status'; just utters the words 'bham' 'bham', in utter consternation! That sound of 'bham' 'bham' from the pAncajanyam in the battlefield appears as if it is calling out to all of its kind that "when even adiyEn has been defeated by SrI Devi's lovely neck right in front of my swami, then aDiyEn feels pity thinking of all of you, because you will all be surely defeated too!" Your beautiful breasts can be compared to the cakravAhams that live with candran; to two lovely flower bunches and to two majestic mountains.

All the devata-s throng to pay obeisance to You! You have special affection towards SrI mahAvishNu! Your lovely shoulders appear to be two beautiful creepers growing on the mountains! The slender fingers at the end of those creeper like hands makes aDiyEn wonder if they are the tender leaves of the

creepers and the nails on Your fingers give the impression of being the newly formed flower buds! The yOgi-s meditate constantly on You! Your devotee-s suspect that the threads holding in place the ornaments like oDDiyANam (waist belt), salangai (tiny bells worn around women's waist that make a very pleasant noise when they move) and such, that adorn Your tender waist, actually are serpents and that these serpents reside in the deep burrow (puRRu) of Your tirunAbhi (navel). Your navel also resembles an eddy which seems to be created by the flood of radiance caused by the many holy ornaments (tiruvAbharaNam) adorned by You. The mind of SrI SARngapANi perumAL is hopelessly caught up in that eddy and is revolving around it forever! sarvalokeSwari! The prapatti performed at your holy feet is praised as the greatest one as it grants all types of purushArtam! Your thighs are very beautiful and Your knees are far superior to the shine of a mirror. Your sacred feet from which originates an eternal flood of kindness and love, defeats even the beautiful lotus in Their appearance!

tirukkuDantai divya dampatis

You, who are superior in every respect to others are actually incomparable. Is there anyone equal to You anywhere in this Universe?. The answer to that question is an emphatic "None at all!" You are the Mother of all worlds! SrI SARngapANi bhagavAn Who appears next to You is the Lord of all the Worlds (sarveSvaran)! aDiyEn belongs to You, who is vishNu patni! aDiyEn is Your dAsan!

What aDiyEn says is absolute truth! Hey Lakshmi! please protect aDiyEn who is Your dAsan and who belongs only to you! Please protect aDiyEn! Please protect aDiyEn! Hey devil! Praises and namaskArams to You! aDiyEn surrenders aDiyEn's AtmA to You and seeks refuge at Your sacred feet! (4)

Summary:

In this way, the author has movingly described in 4 daNdakams, the great tirukkuDantai divya deSam and the paratva saulabhyam as well as the beauty of the limbs of the divya mangala vigraham of SrI KomalAmbA tAyAr, who was born of the golden lotus pond and who has favored tirukkuDantai as Her place of residence.

In the final slokam the author states that the entire slokam is for the listening pleasure of SrI komaLavalli nAcciyAr Herself and for the showering of Her benevolence on Her devotees.

Notes:

¹. It is poetic license to describe the necks of women to that of a lovely conch shell!

phalasruti

अतिमृदुल वचन गुंभं

वरमेतद् वरदविष्णु कवि कथितम्।

दण्डक-रूपं स्तोत्रं

कोमलवल्लि-मनो-मुदे भवतु ॥

atimrdula vacana gumbham

varametad varadavishNu kavi kathitam|

daNDaka-rUpam stotram

komalavalli-mano-mude bhavatu||

Meaning and Comments:

This great slokam in the form of a daNDakam has been composed of sweet and soft words by VaradavishNu kavi. Reciting this slokam pleases the heart of SrI komaLavalli nAcciyAr Herself immensely and thereby the devotees who recite this slokam are blessed with all wealth (sreyas).

||iti SrI komaLAdaNDakam sampoorNam||

AUDIO

Please visit:

<http://www.srihayagrivan.org/html/ebook052.htm>

to listen to the audio of the SrI komaLA daNDakam by SrI nrsimha seva rasikan
Oppiliappan Koil SrI VaradAccAri SaThakopan swami